

**Másholország
Családi Bölcsőde Hálózat**

Másholország 1, 2 és 3

Családi Bölcsőde

Szakmai program

Tartalomjegyzék

A Másholország Családi Bölcsőde Hálózat bemutatása	5
A Másholország Családi Bölcsődék bemutatása	6
Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	6
A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei	8
Szakmai céljaink:	8
Feladata:	9
A bölcsődei nevelés –gondozás alapelvei:	9
A család rendszerszemléletű megközelítése:	9
A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása:	9
A nevelés és gondozás egységének elve:	10
A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:	10
A gyermeki személyiség tiszteletének elve:	11
Az egyéni bánásmód elve:	12
A biztonság és a stabilitás elve:	12
A fokozatosság megvalósulásának elve:	13
Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve:	13
Az egységes nevelő hatások elve:	14
Gondozási helyzetek kiemelt jelentőségének elve:	14
A gyermek kompetencia készítésének támogatása:	14
A megvalósítani kívánt szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása	15
Egészséges testi fejlődés elősegítése	15
Családi bölcsődei étkeztetés	16
Higiénés szabályok betartása:	17
Prevenció:	17
Levegőzés:	17
Személyiségfejlesztés:	18
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:	19
Környezeti nevelés:	19
Ismeretek bővítése elméleti szinten:	20
Ismeretek bővítése gyakorlati szinten:	20
A családi bölcsőde életének megszervezési elvei	20
A családi bölcsődei felvétel rendje:	20
Finanszírozás, térítési díj:	21
A szolgáltatásról szóló tájékoztatás:	21
Beszoktatás menete és ideje:	21

Szülők tájékoztatásának formái:	22
Családi bölcsőde személyi és tárgyi feltételei	23
Kvalitások:	24
Képzés, továbbképzés:	25
Önképzés:	25
Tárgyi feltételek:	25
Az intézményen belül és más intézményekkel történő együttműködés	27
Hálózaton belüli együttműködés:	27
Kapcsolattartás a gyermekek nevelését folytató helyi és környékbeli intézményekkel:	28
Kapcsolattartás gyermekorvossal, védőnővel:	28
Kapcsolattartás a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal munkatársával és a Népegészségügyi Osztályának munkatársával:	28
Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal:	28
Kapcsolattartás a módszertani intézménnyel:	28
Gyermekvédelmi program:	28
Az ellátás, gondozás-nevelés megvalósulása:	29
Gondozás:	29
Játék:	30
Mozgás:	31
Vers, mese:	32
Mondóka, ének, zene:	32
Alkotó tevékenység:	33
Egyéb tevékenységek:	33
Napirend megszervezése:	34
Ünnepeink, kiemelt projektjeink	35
Személyiségi jogok védelme	36
A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:	36
Panaszjog gyakorlása	37
A családi bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:	37
Melléklet (szülői megállapodás)	39
Melléklet (Szervezeti és Működési Szabályzat)	43

A családi bölcsődék adatai

Szolgáltató:

A családi bölcsőde neve: Másholország 1, 2 és 3 Családi Bölcsőde
Cím: 4200 Hajdúszoboszló, Bordángát u. 30.
Telefonszám: +36-70-618-6539
E-mail cím: masholország@gmail.com
Férőhelyek: 7 fő/családi bölcsőde
Nyitva tartás: hétfő–péntek 8:00–16:00
Ellátási terület: Magyarország területe

Hálózat:

Hálózat neve: Másholország Családi Bölcsőde Hálózat
Székhely: 4200 Hajdúszoboszló, Bordángát u. 30.
Hálózati koordinátor neve: Musákné Szarvas Kitti

Fenntartó:

Fenntartó neve: Másholország – Közös Ügyünk a Gyermeinkünk Egyesület
Székhely: 4200 Hajdúszoboszló, Erzsébet u. 4.

Szakmai program készítése:

Szakmai program készítője: Musákné Szarvas Kitti
Érvényesség ideje: határozatlan
Készítés dátuma: 2022. április 07.
Legfrissebb módosítás: 2022.szeptember 01.

A Másholország Családi Bölcsőde Hálózat bemutatása:

A Másholország – Közös Ügyünk a Gyermekünk Egyesület 2021. novemberében megnyitotta harmadik csoportját, ezzel megalakult a Hálózat. A hálózat és engedélyesek Hajdúszoboszlón működnek. 2022 tavaszán a fenntartó további két családi bölcsőde bejegyzése iránt nyújt be kérelmet az illetékes kormányhivatalhoz. A családi bölcsődék részben önerős, részben hazai forrású pályázatból kapott támogatással jöttek/jönnek létre.

Az egyesület fő tevékenysége családi bölcsőde működtetés azon célokkal, hogy a férőhelyhiányos Hajdúszoboszló településen kapacitásnövelő legyen a gyermekellátásban, a szülők számára felkínálja a kis létszámú közösség előnyeit választási lehetőségként, a családi bölcsődékben munkát vállalók számára munkahelyeket teremtsen, az ellátott gyermek szüleit rugalmas ellátással segítse a munkaerőpiacra való visszatérésben/munkahelyeik megtartásában.

Az ellátottak kora/ ellátás / helyszín:

Az Egyesület fenntartásában lévő családi bölcsődék egységes képet mutatnak, 7 férőhelylyel várják a gyermekeket 15 hónapos kortól óvodakötelezett korig.

A családi bölcsődék mindegyike egész napos nyitvatartással fogadja a kisgyermeket.

Az étkezés:

A családi bölcsődék az alapelveknek megfelelően napi négyszeri étkezést biztosítanak. Az étrendek kialakításánál a szolgáltatást nyújtók figyelembe veszik a gyermekek életkorából adódó táplálkozással kapcsolatos igényeit, az élelmezési ajánlásokat a konyhatechnológiai és higiénés szabályok betartása mellett.

Az étkezést a gondozást végző személy a gyermekek életkorának megfelelően segíti az étel megfelelő tálalásával/előkészítésével (falatos, darabos előkészítés, evőeszköz megválasztása), még nem önállóan evő gyermek esetében etetéssel. Mindenkor biztatja a gyermeket az önálló tevékenységre. Elősegíti a gyermekek étkezési kultúrájának kialakulását: kézmosás, terítés, evési szokások, pohárhasználat, szalvétahasználat, viselkedés, testtartás az étkezőasztalnál, és így tovább).

A nevelés és a gondozás:

A nevelés egyik alappillére minden esetben a család elsődleges szerepe a gyermek életében. A szolgáltatást nyújtó a Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja, a gyermekek életkori sajátosságai és egyéni igényei figyelembevételével szervezi a tevékenysége-

ket, ezekről tájékoztatást ad a szülőknek a szakmai programban, illetve a bölcsőde faliújságján.

A gondozás rugalmasan igazodik a gyermekek életkorából adódó szükségleteihez és az egyéni fejlettségi szintjükhöz. A gondozást végző személy mindenkor türelemmel, szeretettel és elfogadással viszonyul a gyermekhez.

A személyi feltételek:

A szolgáltatást nyújtók, segítők, helyettesek és a mindenkori koordinátor a hatályos jogszabályi követelményeknek megfelelő végzettséggel rendelkeznek. Szinte kivétel nélkül saját szülői tapasztalatokkal a hátuk mögött vállaltak munkát a családi bölcsőde hálózatban. Munkájukat a mindenkori hálózati koordinátor helyszínen személyesen, illetve telefonon vagy e-mailben segíti.

A tárgyi feltételek:

A tárgyi feltételek kialakításánál minden esetben figyelembe vesszük a helyszín adottságait, az ellátandó gyermekek életkorát, az anyagi lehetőségek határait, valamint a munka- és balesetvédelmi szabályokat és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11. mellékletében és a MACSKE által kiadott ajánlásában foglaltakat. Törekszünk tartós, jó minőségű eszközök, játékok beszerzésére, a készlet folyamatos bővítésére, megújítására.

A Másholország 1 Családi Bölcsőde bemutatása:

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Hajdúszoboszló bölcsődei ellátási kapacitása – a kapott írásos tájékoztatók (Önkormányzat közgyűlése által elfogadott átfogó jelentés a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok teljesüléséről 2020 évről) és beszerzett nyilvános adatok (TEIR rendszeréből lehívott szociális területi adatok, demográfia, bölcsődei ellátás) alapján – vagyis a meglévő 100 bölcsődei férőhely - nem tudja kielégíteni a helyi igényeket, a kereslet nagyobb, mint a kínálat.

A terület ellátottsági aránya a 3 év alatti kisgyermekek vonatkozásában helyi szinten is jelentősen elmarad a tervezett és elérendő – Barcelonai Egyezmény – 33%-os arányától, jelenleg (100 férőhely/904 fő 3 év alatti helyi lakos kisgyermek - 2020 évi adatok) 11% értéket mutat.

Hajdúszoboszló 24187 lakossal rendelkezett 2020. évi adatok szerint (TEIR), a populáció életkor szerinti összetétele a városokra jellemző átlaghoz igazodó. A lakosság lélekszáma stagnál. A településen bölcsőde intézmény működik, ami önkormányzat által fenntartott in-

tézményt jelent 90 férőhelyen nyújtanak ellátást (forrás: Szociális Ágazati Portál intézménykereső lekérdezés). A rendelkezésre álló kapacitás 2020 évben 85% körüli, ami visszaesés az előző évekhez képest, ami vélhetően a Covid-19 világjárvány következménye a beszámoló szerint. Bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás is rendelkezik bejegyzéssel (működési engedéllyel) a településen, ami 2 családi bölcsődét jelent összesen 10 férőhellyel (forrás: Szociális Ágazati Portál intézménykereső lekérdezés).

A városban 904 fő 0-3 éves kisgyermek él (2020 évi adat). A 904 főből 100 fő részesül bölcsődei ellátásban, tehát a bölcsődei ellátás kapacitáshiánya legalább 198 férőhely jelenleg, amennyiben legalább a településen élő kisgyermekek 33 %-a számára biztosítanák a bölcsődei ellátás igénybevételére a lehetőséget.

A családi bölcsőde elsősorban azon igényre reagálva jön létre, hogy kiegészítse a meglévő települési önkormányzat által biztosított ellátási kapacitást. Másodsorban reagálni kíván a szülők azon igényére, hogy gyermeküket kis létszámú közösségben lássák el, családi környezetben.

A családi bölcsőde célcsoportja tehát elsősorban a kerületben élő, bölcsődei ellátásban még nem részesülő, legalább 1 éves életkort betöltött kisgyermek, akik szülei igényt tartanak gyermekük napközbeni ellátására kis létszámú csoportban. 1 éves kortól óvodakötelezett korig, elsősorban azon szülők gyermekei számára, akik munkát vállalnak, nappali rendszerű felsőoktatásban tanulmányt folytatnak. Másodsorban célcsoport-tagoknak tekintjük azon szülők gyermekeit, akik számára a Gyvt. 41.§ (1)-(2) bekezdései szerint szükséges megszervezni a kisgyermek bölcsődei ellátását. Hajdúszoboszló fő profilja az idegenforgalom, a turizmus, így folyamatosan vannak olyan gyermekeink, akiknek szülei a vendéglátásban dolgoznak, vagy szálláshelyeket működtetnek, és emiatt nem tehetik meg, hogy a gyermek óvodába kerüléséig ne dolgozzanak.

Célcsoportnak tekintjük elsősorban az egészséges fejlődésű, családban nevelkedő kisgyermekeket. A családi bölcsődénkbe járó gyermekek családi háttere rendezett, ritka a csonka család, a szülők többsége vállalkozó, csak néhány alkalmazottként dolgozó szülőnk van. Bölcsődénkben gyermekeinkkel egyéni fejlettségük, érettségük szerint differenciáltan foglalkozunk, támogatjuk őket a minél optimálisabb fejlődésben. A szülői igényekre folyamatosan reagálunk, illetve szükség esetén rugalmasan alkalmazkodunk a szülők munkarendjéhez is.

Az 1 évet betöltött kisgyermek nyitott a társas kapcsolatok kialakítására a korai szocializáció keretein belül, kortárs kisgyermek társaságban szívesen tevékenykedik, elsősorban édesanyjával együtt töltve a közösségekben tartózkodás idején az időt. Ebben az életkorban a

beszéd indulása elkezdődik, a stabil járás még kialakulóban van. A bölcsődei korosztály kistipegő és tipegő tagjairól beszélünk.

A családi bölcsőde ellátást igénybe vevő kisgyermek ellátásból távozás idején várhatóan harmadik életévüket betöltik, ideális esetben minden óvodaérett állapothoz illeszkedő paraméternek megfelelnek.

A kisgyermek biztonságos közösségbe adaptálása feltétele a szülővel történő, fokozatoság elvét követő beszoktatás. A kisgyermek általánosságban elmondhatóan könnyen alkalmazkodik a változásokhoz. Néhányukat lenyűgöznek és magukkal ragadnak az újdonságok, mások inkább vágyanak még az állandó szülői közelségre. Utóbbi esetben a beszoktatás nehezebb, esetlegesen több időt vehet igénybe.

Nyitva tartás:

A családi bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre történő utazás időtartamát. Ez alapján családi bölcsődénk nyitvatartási ideje jelenleg munkanapokon 8-16 óra. Másfelől az egy kisgyermek egy napon a szolgáltatásban töltött ideje nem haladhatja meg a 12 órát. A minimális bölcsődei ellátási napi idő 4 óra hossza.

A családi bölcsődében nincsenek szünetek, mert igazodunk a szülők munkahelyeinek elvárásaihoz, és így akkor van lehetőségük a gyermekeikkel nyaralni menni, vagy pihenőket beiktatni, amikor a munkarendjük ezt lehetővé teszi. Csak pihenőnapokon, ünnepnapokon és munkaszüneti napokon tartunk zárva.

A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei

Szakmai céljaink:

Szolgáltatásunk alapkonceptiója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a családi bölcsőde között. Ezzel kezdődnek a gyermekek megismerése, a családi bölcsődei nevelésnek gondozásnak, a megtervezése. Olyan szolgáltatás működtetése a célunk, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A nevelés - gondozás célja a szeretetteljes biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés - gondozás, családias, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

Feladata:

A családi bölcsőde a családban nevelkedő egy évestől a hároméves korú kisgyermek nevelését és gondozását végzi. A családi bölcsődei nevelés - gondozás célja és feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése a fejlődés elősegítése.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte a bölcsődei nevelési - gondozási év végéig maradhat a családi bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42§ (1) bekezdés értelmében amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését kövöző augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsődei nevelés –gondozás alapelvei:

A család rendszerszemléletű megközelítése:

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Az interakciós mintákat kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

Így tehát alapelvünk a gyermekközpontú ellátás és a szülők igényeinek rugalmas, de a gyermekek igényeinek figyelembevételével. A család rendszerszemléletű megközelítés, melynek lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely a gyermeket és a családot egyaránt kiinduló pontnak tekinti.

Ezért az érkező kisgyermek és családjának megismerése alapkö a későbbi sikeres együttműködéshez. A szolgáltatás nyújtó folyamatos – napi szintű – kapcsolattartását is ennek kell alárendelnie.

A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

Ezen szemlélet családi bölcsődénkben nyújtott szolgáltatás keretében úgy valósul meg, hogy a családi bölcsőde szolgáltatás nyújtója mindennapi tevékenysége során figyelemmel kíséri a kisgyermek állapotát, fejlődését, fejlődésük ütemét. Amennyiben a családi bölcsőde

szolgáltatás nyújtója a normál fejlődéstől való eltérést, a fejlődésben jelentős megtorpanást/lemaradást észlel, akkor azt a fenntartóval egyeztetve jelzi a szülő számára és szükség esetén javaslatot tesz a megfelelő szakértő segítség igénybevételére (pl.: gyermekorvos, szakorvos, szakszolgálat/nevelési tanácsadó). Ha egy kisgyermek fejlődésében olyan eltérés, lemaradás, jelentős megtorpanás tapasztalható, amely kialakult állapot javításához és a kisgyermek (és közvetve másodsorban a család) ezen körülményében való megsegítéséhez korai fejlesztés/szakember segítsége szükséges, akkor a kisgyermek jövőbeli fejlődése és a hátrány leküzdése érdekében a mihamarabbi korai fejlesztésbe/ellátásba való bevonása kritikus fontossággal bír.

A nevelés és gondozás egységének elve:

A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Ezért a kisgyermek minden tevékenységében úgy veszünk részt, úgy végezzük a gondozási műveleteket, hogy ezekben a helyzetekben a szolgáltatás nyújtó neveljen is, ne csak gondozzon. Pl.: a mindennapi tevékenységeket mondókákkal, dallal jelzi, kíséri a szolgáltatás nyújtó; az étkezés nemcsak az étellel ellátásról szól, hanem szokásmintát nyújt, közben ismereteket is átad (az ételek megnevezése, küllemi jellemzése, az étel származása, az érzékelés fejlesztése).

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A családi bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében-gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a családi bölcsőde életébe.

Ennek érdekében a családi bölcsődében a szolgáltatás nyújtó, az ellátott kisgyermek és a család harmonikus kapcsolatának kialakítása és megtartása a szolgáltatás alapja, mely során a szolgáltatás nyújtónak és minden dolgozónak tiszteletben kell tartania az ellátott kisgyermek családját. Ahhoz, hogy a kisgyermek harmonikusan fejlődjenek elengedhetetlen a szülőkkel való kölcsönös, őszinte, hiteles közös nevelés, gondozás összehangolása.

Tiszteletben tartjuk a család és a szülők kompetenciáit, lehetőség szerint támogatjuk őket, szülői szerepükben.

A gyermeki személyiség tiszteletének elve:

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítség igénye miatt különleges védelem illeti meg. a családi bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

A családi bölcsődében folyó munkát úgy kell az itt dolgozóknak elvégezniük, úgy kell a napi feladatokat ellátniuk és a kisgyermekkel oly módon kell bánniuk, hogy mindeközben tartsák tiszteletben a kisgyermek kompetenciáját és személyiségét. Lehetőleg minden körülmények között törekszünk a kisgyermek önálló tevékenységének segítésére, nem sürgetve, türelemmel, időt szánva az adott feladatra/az adott tevékenység a gyermek igénye szerinti ismétlésekre.

Mintát nyújtunk a nehézségek megoldásához, az együttélés szabályainak elfogadásában számítunk belátási képességükre, együttműködésére. Csak erőszakmentes nevelési eszközöket használunk, ha a gyermek viselkedése gondot okoz, akkor a beavatkozások, utasítások a helyzet rendezését szolgálják olyan módon, hogy a gyermek tudja viselkedése milyen gondot okozott, de nincs szó egész személyisége elutasításáról. A fegyelmezés főként indirekt módon történik, a gyermek kompetenciáját figyelembe véve, a helyes viselkedés elsajátítására ösztönző mintával, napirenddel, a testi, lelki szükségletei kielégítési lehetőségek biztosításával. Természetesen a gyermeket veszélyeztető helyzetekben a viselkedés módosítása érdekében azonnal beavatkozunk, illetve élünk az utasítás, a közvetlen irányítás eszközeivel.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

Ezen elvnek megfelelő gyakorlat érdekében a családi bölcsődében dolgozókat továbbképzésekre delegáljuk, támogatjuk őket abban, hogy szakmai rendezvényeken vehessenek részt.

Az egyéni bánásmód elve:

A gyermek fejlődésének alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődő, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A gondozó meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését.

Fontos, hogy a családi bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik akkor is, ha több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha a sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A gondozó elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/ etnikai, kulturálisstb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

A családi bölcsődében a munkatársaink és a kisgyermekek kapcsolatának megingathatatlan alapköve az értő figyelem mindig, minden körülmények között. Mint ahogyan a felnőttek sem egyformák és minden napunkat sem egyforma minőségben éljük meg, így ezt el kell fogadnunk a kisgyermekekre vonatkozóan is. A szolgáltatás nyújtó sohasem minősítheti, bírálhatja az ellátott kisgyermeket, a kisgyermek családját annak nemzetiségi, vallási hovatartozása okán, a család anyagi/szociális helyzete okán.

A biztonság és a stabilitás elve:

A gyermek személyi, - és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Annak érdekében, hogy ez az elv a családi bölcsődében megvalósulhasson a tárgyi környezet állandósága mellett törekszünk a szakmai programunkban meghatározott napirendünk követésére. A beszoktatást, új tevékenységek, szokások bevezetését kizárólag a fokozatosság elvének betartásával végezzük, egyben törekszünk arra, hogy ily módon a gyermek biztonságérzete a beszoktatás alatt kialakuljon, új tevékenység vagy szokás bevezetésekor pedig ne sérüljön, stabil maradjon. Továbbá fenntartóként törekszünk a családi bölcsőde dolgozóinak állandóságára, hosszútávon számítunk magas színvonalon végzett munkájukra.

A fokozatosság megvalósulásának elve:

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Családi bölcsődénkben minden új dolog – tevékenység, tárgyi környezet változtatása, új étel, új ízek, új szokások – bevezetése csakis fokozatos módon történhet. A bevezetés előtt a szülőket is tájékoztatjuk. A bevezetés során szintén informáljuk a szülőket. A kisgyermek számára biztosítjuk az egyéni ütemben való alkalmazkodás lehetőségét.

Az aktivitás, az önállóság segítésének elve:

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelésgondozás egyik kiemelt feladata. A gondozó az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

Mint ahogyan azt már korábban e fejezetben kifejtettem, a szolgáltatás nyújtó, munkatársaink mindenkor elfogadáson alapuló, türelmes módon segítik a kisgyermek minél önállóbb tevékenységét. A családi bölcsődében a szakmai programunkban meghatározott minden tevékenységhez elegendő helyvel, a szükséges tárgyi feltételekkel, eszközökkel rendelkezünk.

Az egységes nevelő hatások elve:

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő különbség tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

A családi bölcsődében munkatársaink neveléssel-gondozással kapcsolatos alapelvei azonosak, törekszünk arra, hogy ezek egységen módokon (attitűd, verbális és non verbális kommunikáció, kontaktus) nyilvánuljanak meg a kisgyermek ellátása során.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentőségének elve:

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

Ahogy azt már a gondozás és nevelés egysége szakaszban bemutattam, a kisgyermek minden tevékenységében úgy veszünk részt, úgy végezzük a gondozási műveleteket, hogy ezekben a helyzetekben a szolgáltatás nyújtó neveljen is, ne csak gondozzon. Pl.: a mindennapi tevékenységeket mondókákkal, dallal jelzi, kíséri a szolgáltatás nyújtó; az étkezés nemcsak az étellel ellátásról szól, hanem szokásmintát nyújt, közben ismereteket is átad (az ételek megnevezése, küllemi jellemzése, az étel származása, az érzékelés fejlesztése).

A gyermek kompetencia készítésének támogatása:

Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapját.

A családi bölcsődei nevelés - gondozásnak a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására kell irányulnia. Tájékozódunk minden kisgyermek otthoni helyzetéről. Családlátogatás, a szülővel történő beszélgetések, a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel fenntartott folyamatos kapcsolat biztosítja a fenti elv érvényesülését. Tiszteletben tartjuk a gyermeki személyiséget, a gyermek önmagában képtelen megvédeni magát és érdekeit. A védtelensége miatt illeti meg a sajátos különleges védelem.

A megvalósítani kívánt szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása

Programunk alapja a családi nevelés, a 1-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

A házas ingatlanban biztosítottak a családi bölcsőde szükséges helyiségei, csoportszoba és kiszolgáló helyiségek. A csoportszoba nagysága megfelel a jogszabályi előírásoknak, azaz eléri a 3m^2 /kisgyermek hasznos alapterület méretet.

A bútorokat úgy helyezzük el és oly módon rögzítjük, hogy azok ne legyenek baleset veszélyesek. A játékokat, tevékenységekhez használt eszközöket úgy helyezzük el, hogy azok elérhetőek legyenek a kisgyermek számára könnyen és balesetveszély nélkül.

A tárgyi eszközök összetétele megfelel a rendeleti előírásoknak. Kiválasztáskor alapelv a magas minőség, lehetőleg többfunkciós használat, szabványossági megfelelés.

Egészséges testi fejlődés elősegítése

Családi bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúráltsági szintjének szükség/korosztálynak megfelelő szerinti emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával. Szolgáltatásunk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást.

Egészséges táplálkozást biztosítjuk:

- a kornak megfelelő ételeket biztosítjuk
- a nyugodt légkört biztosítjuk
- a megfelelő időt biztosítjuk
- a gyermek számára saját helyet az étkezésnél.

Családi bölcsődei étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Az utóbbi évtized tapasztalatai egyértelművé tették, hogy a táplálkozás és az egészség összefügg egymással.

Tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, és az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Ezért az egészséges életmódra nevelésnek már bölcsődés korban el kell kezdődnie. Ennek egyik fontos része az, hogy az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében kielégítse a gyermeke energia-és tápanyagigényét, illetve a felkínált, étrendet alkotó enni, innivalókon keresztül a gyermekek megismerhessék a korszerű táplálkozás alkotóelemeit. A családi bölcsődei ételmezés során a mai csecsemő-és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék:

1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
2. a biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő,
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Ezen felül az étlaptervezés során figyelembe kell venni a változatosságot, az idényszerűséget.

Reggeli: Többnyire saját készítésű, helyi sütésű péksütemények, pékáruk, kenyérfélék felváltva, komplett fehérjeforrást tartalmazó húskészítmények, szendvicsskrémek. Tejes ital, savanyított tejtermékek(kefir, joghurt), szezonális zöldségek.

Tízórai: Gyümölcs.

Ebéd: Változatos, szezonális gyümölcsök, zöldségfélék párolással, habarással, változatosan elkészítve, sűrítés: habarás, burgonyával. Rakott csőben sülték, töltött ételek. Feltét: fehér húsok (baromfihús) enyhe fűszerezés, szálkamentes tengeri hal.

Tartalmas húsos leves, heti egy alkalommal.

Az ebédet közétkeztetés keretében oldjuk meg. A kisétekhez szükséges alapanyagokat magunk vásároljuk meg. Az ételszállító cégnek a kisgyermek étkeztetésére érvényes jogosultsággal kell rendelkeznie és az ellátotti korcsoportnak mindenkor megfelelő ételmet kell szállítani.

Az étlapot közösen, 2-4 hétre előre tervezzük az életkornak megfelelő ételmezési ajánlás figyelembevételével.

A táplálék-érzékeny, esetlegesen allergiás kisgyermekről is igyekezünk külön gondoskodni, bár általában ilyenkor a szülő maga hozza a gyermek ételét, különösen az ebédet.

A reggelita saját konyhánkon mi magunk készítjük el, illetve gyakran a gyermekekkel közösen is sütünk – főzünk. Konyhánkat ennek megfelelően szereltük fel.

Higiénés szabályok betartása:

- főétkezések előtti kézmosás,
- papír zsebkendő, papírszalvéta használata.
- fürdőszoba gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólyázó asztal, bili, WC, kézi fertőtlenítés,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- havi 1 alkalommal, ill. szükség esetén, soron kívüli játékmosás, fertőtlenítés,
- napi, heti, ill. szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- kéthetente, ill. szükség esetén. soron kívüli ágyneműcsere,
- heti, ill. soron kívüli törölközőcsere.

Prevenció:

- vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcsfogyasztása,
- gyermekfogászat: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása,
- kínálással a vízfogyasztás ösztönzése, növelése,
- 2 éves kor: szájöblítés,
- 2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás,
- 3 éves kor körül: gyermekfogkrémmel végzett fogmosás, példaadással.

Levegőzés:

A gyermekek számára nagyon fontos a szabad levegőn történő tartózkodás, így az időjárásnak megfelelően igyekezünk minél több időt az udvaron tölteni. A levegőzés időpontját, mértékét az évszaknak, időjárási viszonyoknak, a gyermekek életkorának megfelelően választjuk meg. Melegebb időben hamarabb kimegyünk az udvarra, és a gyermekek igényeinek megfelelően tevékenykedünk az udvaron, játékokat, alkotási tevékenységhez megfelelő eszközöket is gyakran kiviszünk. Csapadékos, hűvösebb és téli időben is igyekezünk kimenni, ha az udvar nem felel meg a játékokra, akkor kisebb sétát teszünk a környéken. Heti 1, de akár 2

alkalommal kisebb kirándulásokat teszünk a környező utcákon, a környékbeli érdekességeket megnézve, illetve egy nagyobb, füves sportpályát is gyakran meglátogathatunk, ahol a gyermekek kedvükre szaladgálhatnak, labdázhatnak. Télen udvari havas játékokat játszunk, szánkózunk, hóembert építünk, megtapasztaljuk a havat és a jeget.

Erős kánikulában, nagy esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben mellőzzük! A gyermek idegrendszerének optimális fejlődése érdekében szüksége van mind a mozgásra, mind a levegőzésre, így az időjárástól függően minden nap igyekszünk minél több időt a szabadban tölteni, odafigyelve a megfelelő öltözékre. A friss levegőn való tartózkodás edzi a testet, segíti az egészség fenntartását és a betegségek megelőzését.

Az ingatlan rendelkezik fedett terasszal, fedett szabadtéri pihenővel, amely teret biztosít arra, hogy eső, sár vagy erős napsütés esetén a gyermekek a szabad levegőn játszhassanak, tartózkodhassanak, illetve lehetőséget ad a gyermekek kinti altatására, amely kedvezően hat a gyermekek alvásminőségére, és szervezetének optimális fejlődésére.

Személyiségfejlesztés:

A személyiségfejlesztés célja a családi bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiség formáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel történik. A családi bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszik a gyermeket a tanulásra.

A kötetlenség, szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával
- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés
- önállósági törekvések legmesszebbmenőkig való segítése, az ezt biztosító feltételek megteremtése
- alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése
- szociális és individuális értékek közvetítése, a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése
- kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- sikerélményhez való juttatás
- kudarcok megelőzése

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek a beilleszkedési nehézségek korai felismerése, és ezek korrigálása megfelelő segítséggel. Fontos, hogy a beilleszkedési problémáknak ne csak a kirívó magatartással párosuló eseteit vegyük észre, hanem azokat is, mikor egy gyermek a közösség peremhelyzetű tagjává kezd válni, nem vesz részt a közösség életében. Ezek korrigálása fontos és nehéz feladat.

- az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása
- következetesség
- a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötetlenség között
- a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérettel
- közös célok kitűzése
- közös alkotások, játékok megszervezése
- különleges alkalmak, színes programok biztosítása, ahol a közösség tagjai a „szürke” hétköznapokból kilépve lehetnek együtt

Környezeti nevelés:

- környezet tisztántartása, ápolása
- személyes higiénia, test higiénia, tisztálkodási igény kialakítása
- pszichoszomatikus kondíció
- akaratfejlesztés, stressztűrőképesség növelése
- a konfliktusos szituációk kezelése,
- tűrőképesség növelése
- pozitív/optimizmus szemlélet
- egészséges életmódra nevelés,
- amely tudatossá teszi a megfelelő magatartási formákat mikrokörnyezet értékrendjének kialakítására,
- amely segíti az előbbi magatartásforma kiválasztását
- egészséges életmód választásához szükséges lehetőségek biztosítása

Ismeretek bővítése elméleti szinten:

- állatok, növények megismertetése
- időjárás megismertetése
- évszakok jellemzőinek megismertetése
- járművek megismertetése

Ismeretek bővítése gyakorlati szinten:

- növények megfigyelése,
- növények, konyhakert, magaságysok gondozása, nevelése, terményük elfogyasztása
- levelek és termések gyűjtése, játék ezekkel
- állatok megismerése, simogatása
- az időjárás megtapasztalása
- évszakok jellemzőinek megtapasztalása
- járművek megfigyelése
- anyagok megismerése, velük való tevékenykedés

A családi bölcsőde életének megszervezési elvei**A családi bölcsődei felvétel rendje:**

A családi bölcsőde 1 évtől óvodaköteles korig fogad gyermekeket. A jelentkezés folyamatos, a felvétel a jelentkezések sorrendjében történik. Beiratkozásnál a szülő kötelezi magát a gyermek nevét, születési adatait, lakcímét és a szülő elérhetőségeit a bölcsőde rendelkezésére bocsátani.

Finanszírozás, térítési díj:

- a. Állami normatíva
- b. Szülők anyagi hozzájárulása

A családi bölcsődei ellátás térítésköteles. A térítési díjat a szolgáltatás fenntartójaként határozza meg.

A szülőkkel általában egy telefonos egyeztetés után személyes találkozó történik a családi bölcsődében, ahová természetesen gyermekük is ellátogat. Ekkor megismerkedünk a családdal, a szokásaikkal, megfigyeljük a gyermek viszonyulását a szüleihez, a gyermekekhez és a

szolgáltatást nyújtóhoz, illetve kitöltetünk egy előzetes felvételi lapot. A szülők benyújtanak egy 3 napnál nem régebbi orvosi igazolást, illetve a kötelező oltások orvosi igazolását. A napirend és a házirend elfogadása után megkötjük a szülői megállapodást. A beszoktatás első napjaiban a spontán beszélgetések mellett kitöltünk egy anamnézis lapot is a szülőkkel együtt.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás:

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás, a családi bölcsőde népszerűsítése több csatornán párhuzamosan történik. A honlapunkon (www.masholország.hu) és a facebook oldalunkon rendszeresen teszünk közzé aktuális közérdekű információkat, híreket. Emellett alkalmanként szerepelünk a helyi televízió híreiben, a helyi újságban. Plakátjaink el vannak helyezve különböző helyeken, ahol kisgyermekes szülők gyakran megfordulnak, például a védőnői, orvosi rendelőknel, helyi újság szerkesztőségében, iskolákban, óvodákban. A helyi állami bölcsődével jó kapcsolatot ápolunk, így tájékoztatni szokta a szülőket intézményünk létezéséről, illetve ha nem tudnak helyet biztosítani a gyermekek számára, szoktak minket ajánlani.

Beszoktatás menete és ideje:

A beszoktatás terén a szülővel együtt történő, legalább kéthetes beszoktatásra törekszünk. Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodást. A beszoktatás ideje alatt a szülőknek és a gyermekeknek lehetősége van arra, hogy megismerhesse a családi bölcsődében dolgozókat, a szokásokat, kialakuljon az együttműködő, kölcsönös bizalmi viszony a család és a bölcsőde között.

A beszoktatás kezdeti szakaszában a gyermek édesanyjával vagy más gondviselőjével együtt tölt el rövidebb, hosszabb időt a bölcsődei csoportban. A gondozónő a gyermek reakcióit figyelembe véve veszi át az anyától a gondozási műveleteket. A kisgyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a családi bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során fellépő stressz reakciókat (sírás, tiltakozás, szülőhöz való fokozott ragaszkodás stb.) A beszoktatás előre megtervezett beszoktatási ütemterv alapján történik. A beszoktatás ideje alatt a gondozók munkarendje úgy van kialakítva, hogy az anya bölcsődei tartózkodása idején figyelemmel kísérhesse az anya-gyermek kapcsolatát és minél több információt szerezhessen a gyermek nevelésével, gondozásával kapcsolatosan.

Szülők tájékoztatásának formái:

A családi bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétellő (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös, a gyermekről való gondoskodás közben a gondozónak figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat. Már a gyermek felvételekor fontos, hogy minél jobban megismerjük a gyermeket, szerepét a családban, a szülők nevelési attitűdjeit, elveit, szociális háttérüket, hiszen ezáltal a gyermek személyiségjegyeit hamarabb megismerjük, belső motivációi ismertté válhatnak. Ennek eszköze az anamnézis lap, amelyet a szülővel/szülőkkel együtt töltünk ki egybeszélgetés keretében.

A szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája családi bölcsődénkben a napi beszélgetések, tájékoztatások.

Igyekszünk a szülőknek folyamatosan, napi szinten, a gyermekek átadásakor és átvételekor információkat átadni gyermekük hangulatáról, hétköznapijairól, fejlődéséről, erősítve a bizalmi kapcsolatot, segítve a közös nevelés eredményességét. Emellett szükség esetén egyéni beszélgetéseket kezdeményezhet a szülő, vagy a szolgáltatást nyújtó személy mélyebb beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémák esetében. Emellett évente két alkalommal szülői megbeszélést tartunk, ahol tájékoztatást kapnak az őket érintő kérdésekben, beszélgetünk az aktuális témákról, programokról.

Igyekszünk legalább három közös rendezvényt is szervezni (pl. szüreti multság, adventi készülődés, gyermeknap), amelyeken a szülők részt vehetnek a mindennapjainkban, együtt játszhatnak gyermekeikkel, tapasztalatot cserélhetnek, megfigyelhetik gyermekeik társas kapcsolatait.

Az öltözőben található az faliújság, amelyen minden hasznos, közérdekű információ kifüggesztésre kerül (napirend, étlap, házirend, szakmai program, házirend, gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége, intézményi térítési díj, érdekképviseleti fórum). Zárt facebook csoportunkban rendszeresen közzétesszük a bölcsődével kapcsolatos híreket, információkat. A Bölcsőde honlappal is rendelkezik, ahol közzéteszünk közérdekű híreket, információkat.

Családi bölcsőde személyi és tárgyi feltételei

Valamennyi munkavállaló vagy más jogviszonyban a családi bölcsődében feladatot ellátó személy rendelkezik a reá vonatkozó előírásoknak megfelelő végzettséggel, nyilatkozatokkal, megfelelnek a jogszabályokban rögzített feltételeknek.

Személyes kompetenciáik az általános szakmai elvárásokon túl a kooperatív munkavégzés, a pontosság, precíz munkavégzés, megértő és elfogadó hozzáállás az ellátott gyermekekkel/szülőkkel/munkatársakkal szemben.

A csoportban dolgozó munkavállaló szükséges kvalitásait az alábbiakban határozzuk meg a szakmai elvárások tükrében, mint ahogyan azt már több helyen az alapelvek fejezetben kifejtettük, illetve ahogyan az ágazati jogszabályok befolyásolják:

Jogszabályi feltételek:

- nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű
- szakirányú végzettséggel rendelkező (15/1998. NM rendelet 2. mellékletében elfogadottak közül)
- nyilatkozatával igazolja, hogy vele szemben a Gyvt-ben leírt kizáró okok nem állnak fenn
- egészségügyi nyilatkozatot tesz.

A jogszabály lehetővé teszi bölcsődénkben (az ingatlan megfelelősége szerint) további két gyermek fogadását az öt főn felül, azonban ez esetben segítő munkatárs foglalkoztatása válik szükségessé. A segítő kollégának a jogszabály szerint nem szükséges szakirányú végzettséggel rendelkezni, azonban mi fontosnak tartjuk a végzettséget is. Ez alapján a segítő mindig kisgyermeknevelői, dajka, pedagógus vagy valamilyen szociális végzettséggel rendelkezik bölcsődénkben.

Emellett fontos számunkra, hogy kollégáink előzetes tapasztalattal rendelkezzenek gyermeknevelés terén, így munkatársaink általában korábban már foglalkoztak gyermekek nevelésével, illetve saját gyermekük/gyermekeik gondozásával.

A családi bölcsőde fenntartója kisgyermeknevelő munkakörben foglalkoztatja a szolgáltatás nyújtóját a Munka Törvénykönyve szerinti munkaviszony keretében, teljes munkaidőben, kisgyermeknevelői végzettsége figyelembe vétele alapján. A segítő kolléga bölcsődei szolgáltatást nyújtó segítője munkakörben minimum 4 órában foglalkoztatva van a Munka Törvénykönyve szerint. A kollégáink a pedagógus bértábla szerinti besorolás alapján szociális ágazati pótlékban részesülnek.

A szolgáltatást nyújtó akadályoztatása, betegsége vagy szabadsága ideje alatt a helyettes tölti be a feladatkörét, egyazon felelősségi körrel, természetesen a helyettes is rendelkezik a szükséges végzettséggel, illetve óvodapedagógusi diplomát szerzett.

A helyettesítés oly módon történik, hogy a Fenntartó megállapodást köt jogszabályi feltételeknek megfelelő személlyel a helyettesítés vállalásáról és a megbízást elfogadó személy szociális gondozói díj ellenében ellátja a feladatot.

A hálózati koordinátor szerepét Musákné Szarvas Kitti tölti be. Ő a fenntartó bölcsődéinek megbízott vezetője, aki irányítja a hálózat szakmai munkáját, elkészíti és időszzerűsíti bölcsődék szakmai programját, elkészíti a hálózat szabályzatait. A helyi adottságok figyelembevételével megszervezi a családi bölcsődék munkarendjét, a dolgozók munkabeosztását, a helyettesítést. Irányítja és ellenőrzi a családi bölcsődei hálózat gondozási és nevelési feladatainak ellátását, működését ellenőrzi, illetve nyomon követi a családi bölcsőde dokumentációját. Szervezi, irányítja a családi bölcsődehálózat gazdálkodását, előkészíti a költségvetésre és intézményi térítési díjra vonatkozó fenntartói döntéseket. Évenként beszámolót készít a fenntartó részére a hálózat szakmai munkájáról, gazdálkodásáról. A 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szerint részt vesz a szakmai továbbképzéseken. Kapcsolatot tart az intézményekkel, területi és országos szakmai szervezetekkel. Képviselet a hálózatot a külső és ellenőrző szervek előtt.

Kvalitások:

A kívánt kvalitások jelentős részét az nevelési gondozási elvek fejezetben leírtuk, azokat itt nem ismételjük meg. A munkahelyen dolgozók attitűdjére jellemző, hogy mindenki szükségesnek érzi a gondozási nevelési rendszer építését, szabadságát, illetve a saját koncepció ki-munkálását. A nevelési rendszer kiépítésében döntő jelentőségű a kollégák érzelmi-értelmi ráhangolódása a feladatokra, a közös cél elérése érdekében.

Képzés, továbbképzés:

Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés feltételeit. (15/1998. NM rendelet) A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott terv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a gondozók érdeklődési körének megfelelően. A képzések után a megszerzett tudást átbeszéljük és a jó gyakorlatokat átvesszük egymástól, és közösen alkalmazzuk. A kisgyermeknevelő időszakos továbbképzése, a jogszabályban előírtaknak megfelelően történik.

Önképzés:

Az önképzést fontosnak tartjuk, hogy eleget tudjunk tenni a változó világ kihívásainak, a folyamatosan változó gyermeki jellemzőknek. Rendelkezünk saját szakmai könyvtárral is, amelyet folyamatosan bővítünk, illetve könyvtárból is rendszeresen veszünk ki új köteteket, ismereteinket ITK-eszközök és az internet segítségével is folyamatosan bővítjük. Új ismereteinket, ötleteinket, információinkat napi szinten megbeszéljük, bővítjük tudásunkat.

Tárgyi feltételek:

Családi bölcsődénk Hajdúszoboszló kertvárosi részén, egy bérelt ingatlanban található, jól megközelíthető helyen. A környék csendes, nem túl forgalmas, a járda, útburkolat megfelelően kiépített, a környéket sok fiatal, gyermekes család lakja. Az ingatlan teljes felújításon esik át, festéssel, hidegburkolással, csempézéssel, fűtés és elektronikai korszerűsítéssel, a családi bölcsőde igényeihez és szükségleteihez igazítva.

Az ingatlan területére belépve egy udvarra érkezünk, ahonnan két bejárati ajtón keresztül juthatunk be az épületbe. Az első ajtón keresztül egy előszobát találunk, amely öltözőként is funkcionál. Ezt két családi bölcsőde használja közösen, a két csoport számára el lett különítve pad, fogas és polc, ennek ellenére általában időben elcsúsztatva használjuk az öltözőt. Innen nyílik a bal oldalon a két csoportszoba (Másholország 1 és Másholország 2 Családi Bölcsődék), amelyek mérete egyenként 21-21 m², tehát 7-7 gyermek fogadására alkalmas. A bejárati ajtóval szemben nyílik egy gyermekmosdó, ahol 2 gyermek méretű wc és 2 kisméretű mosdókagyló, illetve egy zuhanyzó található. A bejárati ajtótól belépve jobb oldalon jutunk be a tálalókonyhába, ahol az ebédet melegítjük, kitálaljuk, illetve a többi étkezésre egyszerűbb ételeket elkészítünk. Innen nyílik egy személyzeti mosdó is. A hátsó bejáraton belépve egy öltözőben találjuk magunkat, ahonnan a Másholország 3 Családi Bölcsőde csoportszobája nyílik, ami 22,8 m², tehát szintén 7 gyermek fogadására alkalmas. A csoportszobának a saját öltöző mellett saját gyermekmosdója is van, két gyermekméretű wc-vel, és 2 kisméretű mosdókagylóval. Ebből a szobából is nyílik egy ajtó a tálalókonyhába. A hátsó öltözőből nyílik még az irodahelyiség is. A gyermekfürdőszobákban bili is található. A gyermekeknek lehetőségük van a felügyelet melletti önálló kézmosásra is a mosdókagylónál.

Az ingatlanhoz tágas kert tartozik, ahol két homokozót létesítettünk, hintaállványt csepphintaival, fészekhintaival. Több mobil és fix mászókákat, csúszdákat helyeztünk még el, de adott a lehetőség más udvari játékokra is. Taposóösvény és tuskó lépegető is támogatja a gyermekek érzékelésének fejlesztését. Az udvaron található zárt terű tárolókban tartjuk a kerti játékokat,

szerszámokat. Az udvaron ügyességet és mozgást fejlesztő játékok, nyári időszakban pancsolók, árnyékolók biztosítják a szabadtéri tevékenység lehetőségét. Az udvari játékok a gyerekek egészségére és épségére nem veszélyesek. Az udvaron fedett teraszt és szabadtéri pihenőt/filagóriát is létesítünk, amely lehetőséget ad majd az udvaron történő altatásra, de nagyon hasznos esős, sáros időben, vagy erős napsugárzás esetén is, hiszen a gyermekek fedett és védett helyen tudnak a friss, szabad levegőn játszani, alkotni.

A kert hátsó részében egy magasságysokból álló kiskert is készül, amelynek gondozása a gyermekekkel együtt történik majd. Ez jó lehetőséget ad a gyermekek természeti és környezeti nevelésének, hiszen megismerik a növényeket, azok fejlődését, gondozását, majd a közösen végzett munka ha meghozza az eredményét, akkor természetesen a termények, zöldségek, gyümölcsök elfogyasztásával zárul az kör. Az udvaron gyümölcsfákat és bokrokat is ültetünk, bízva a közösen elfogyasztható termésben. A saját termesztésű növények a gyermekek természeti nevelése mellett az egészséges életmódot is segítik, hiszen a permetmentes saját termést a gyermekek is szívesebben fogyasztják. A kertben nem található mérgező növények.

A családi bölcsőde létrehozásakor gondosan megterveztük a gyermekek számára a legkevésbé veszéllyel és akadállyal járó teret, hogy játékok önfeledt és biztonságos legyen. Figyelünk rá, hogy minden helyiségben biztosítsuk a gyermekek számára az önállósodás és az önkiszolgálás lehetőségét, így gyermekméretű berendezések találhatóak, az öltözőben a gyermekek elérik saját ruháikat, cipőiket, illetve a fürdőszobában és a wc-ben is a kisméretű berendezés segíti a gyermekek tevékenységét. A játékokat nyitott polcokon találják a gyermekek, így – aktuális játékszükségleteiknek megfelelően – önállóan választhatnak eszközöket. Előnyben részesítjük a természetes anyagú eszközök és játékeszközök használatát. A konnektorokat vakdugóval látjuk el. Az elektromos berendezések közelébe nem engedjük a gyerekeket, biztosítjuk ezek megfelelő elhelyezését. A higiénés feltételek biztosítása érdekében fürdőszoba, WC, mosdó, pelenkázó áll rendelkezésre. A gyerekek a saját törölközőjüket, fogmosó felszerelésüket használják. Az étkezés során a gyerekek számára megfelelő étkezészetet, poharat használunk. Tisztító és fertőtlenítő szerek elzárt helyen kerülnek tárolásra.

A gyerekek tevékenységére szolgáló eszközöket, játékokat az életkornak megfelelő, elérhető magasságba helyeztük el. A bölcsődei játékeszközök mennyiségben, minőségben, anyagválogatosságban korcsoportoknak és egyéni sajátosságoknak megfelelő lehetőséget biztosítanak, segítve a társas kapcsolatok alakulását, az empátia és tolerancia készségének kialakulását és az én tudat egészséges fejlődését. A készségfejlesztő, utánzó és szerepjátékok, babák, bábok, mesekönyvek, konstruáló és építőjátékok a nagymozgást fejlesztőjárművek,

labdák, vizuális neveléshez szükséges játékok, finommotorikát fejlesztő eszközök biztosítják a gyermekek zavartalan játéktevékenységét. A játékok könnyen tisztíthatók, a gyerekek épsége szempontjából veszélytelenek.

Az intézményen belül és más intézményekkel történő együttműködés

A családi bölcsőde működése része a napközbeni ellátásnak. A családi bölcsőde kapcsolata jó az integrációban működő alapellátásokat végző intézményekkel. Fontos a jó kapcsolat kialakítás abból a szempontból, hogy az esetleges bölcsődébe, óvodába való elhelyezés zökkenőmentes legyen. Az együttműködést közös ünnepek, programok szervezésével valósítanánk meg. Ellátogathatunk közeli óvodába, pl. gyermeknapra stb.

A családi bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó szolgáltatás kötelességének és feladatának tekinti a Család- és Gyermejköltségi Szolgálat felé való jelzést, így jó kapcsolattartás alakul ki az ott dolgozó szakemberekkel. Emellett igyekszünk a belső kapcsolatainkat is erősíteni.

Hálózaton belüli együttműködés:

A három családi bölcsőde munkatársai között rendszeres, folyamatos, napi szintű kapcsolat van, szervezünk közös programokat, vacsorákat, csapatépítő tréningeket, hospitálnak egymásnál, amikor a gyermekek létszáma ezt megengedi. Ezzel kicsit belelátnak a másik családi bölcsőde mindennapjaiba. A napi szintű kommunikációk során folyamatos tapasztalatszere és esetszere történik, ami segít a közös „jó gyakorlat” kialakításában.

A hálózati koordinátor a fenntartó bölcsődéinek megbízott vezetője, aki irányítja a hálózat szakmai munkáját, elkészíti és időszerezíti a bölcsődék szakmai programját, elkészíti a hálózat szabályzatait. A helyi adottságok figyelembevételével megszervezi a családi bölcsődék munkarendjét, a dolgozók munkabeosztását, a helyettesítést. Irányítja és ellenőrzi a családi bölcsődei hálózat gondozási és nevelési feladatainak ellátását, működését ellenőrzi, illetve nyomon követi a családi bölcsőde dokumentációját. Szervezi, irányítja a családi bölcsőde hálózat gazdálkodását, előkészíti a költségvetésre és intézményi térítési díjra vonatkozó fenntartói döntéseket. Évenként beszámolót készít a fenntartó részére a hálózat szakmai munkájáról, gazdálkodásáról. A 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szerint részt vesz a szakmai továbbképzéseken. Kapcsolatot tart az intézményekkel, területi és országos szakmai szervezetekkel. Képviseletet a hálózatot a külső és ellenőrző szervek előtt.

Kapcsolattartás a gyermekek nevelését folytató helyi és környékbeli intézményekkel:

Rendszeresen konzultálunk különböző szakmai kérdésekben a helyi állami bölcsőde vezetőjével és munkatársaival. Alkalomszerűen kapcsolatban állunk helyi óvodák, környékbeli családi bölcsődék munkatársaival, tapasztalatokat cserélünk, segítjük egymás munkáját.

Kapcsolattartás gyermekorvossal, védőnővel:

A családi bölcsőde működése szempontjából fontos, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki a gyermekorvosokkal és védőnőkkel, akikkel rendszeresen értekezünk különböző betegséges, az egészséges életmód kapcsán, kérdéseinket bizalommal feltehetjük számunkra.

Kapcsolattartás a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal munkatársával és a Népegészségügyi Osztályának munkatársával:

Igyekszünk folyamatos és jó kapcsolatot kialakítani, hiszen ők azok emberek, akik bizonyos rendszerességgel ellenőrzik a családi bölcsődében folyó munka megfelelőségét, a dokumentáció helyességét, vagyis, hogy a működési engedélyben és a törvényben leírtaknak megfelelően történik-e a gyermekek ellátása. Ellenőrzik az élelmiszerek megfelelőségét, az étrendet, a dolgozók és gyermekek egészségügyi állapotát.

Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal:

Jó kapcsolatot ápolunk a szakszolgálat munkatársaival és a korai fejlesztéseket végző gyógy-pedagógussal. Folyamatos szakmai konzultációk lehetőségéről biztosítottak bennünket.

Kapcsolattartás a módszertani intézménnyel:

Kapcsolatot tartunk a szakmai módszertani intézmény (a Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete) munkatársaival, szakértőivel. Szakmai kérdésinkkel bizalommal keressük őket, érdekképviseleti kérdésekben támogatásukról biztosítanak minket.

Gyermekvédelmi program:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik.

A családi bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása

- szociális feladatok feltételeinek biztosítása
- prevenációs megoldások és javaslatok kidolgozása
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben
- együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal és szakemberekkel, jó szakmai kapcsolatot tart a védőnőkkel, nevelési tanácsadóval
- humánus segítő ajánlások kidolgozása
- veszélyeztettség esetén a jelzőrendszer működtetése
- családlátogatás, a beszoktatás megszervezése
- a család élet, és szociális körülményeinek megismerése, felmérése, együttérző, gyorsan cselekvő, segítőkészség,
- harmonikus együttműködés a szülőkkel a gyermekek érdekében, segítőrendszerek felkínálása,
- jó házirend, amely magába foglalja a szülők jogait és kötelezettségeit, és a gyermek jogait
- a szülői érdekképviselőt működtetése
- a veszélyeztettséget előidéző okok feltárása jelzés a Gyermekjóléti Központ felé, dokumentálása,
- gyermek – szülő tisztelet tapintat
- családlátogatások, családokkal való együttműködés
- szülővel történő fokozatos beszoktatás
- házirend, szülői és gyermeki jogok ismertetése
- nyílt nap lehetősége, szülők látogatása
- szülői érdekképviselőt működtetése
- tanácsadás a rászoruló szülők részére

Az ellátás, gondozás-nevelés megvalósulása:

Gondozás

A kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. Belsőleges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek a kezdetektől aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben, szabadon próbálkozhasson, érezve a gondozó figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást. A gondozási műveletek (öltözködés, pelenkacsere, WC használat, kézmosás, étkezés) alatt a gyermekek

fizikális szükségleteit elégítjük ki elsősorban. Ezekben a helyzetekben a gyermeknek kellő időt és lehetőséget biztosítunk a próbálkozásra, támogató megerősítő magatartással, dicsérettel támogatjuk próbálkozásait, célunk, hogy a gyermek aktív közreműködője legyen a műveleteknek.

A szobatisztaságra nevelés a szülővel való együttműködésben történik, az egyéni bánásmód alkalmazásával. A bölcsődénkre járó gyermekek általában hamar érdeklődni kezdenek a wc használat iránt, hiszen társaiktól látják azt. A gyermekek és a szülők igényei szerint lehetőséget biztosítunk a bili és/vagy wc használatra. A rendszeres napirend, szokásrendszer segíti a gyermekeket abban, hogy a kialakulóban lévő szobatisztaság alakuljon, hiszen tudják, hogy mikor várható a következő wc használat, de természetesen szükség esetén többször is meglátogatjuk a helyiséget. Amikor már önállóan képesek elintézni a dolgukat, akkor lehetőséget adunk nekik, hogy ezt megtegyék minimális segítséggel vagy felügyelettel. A wc használat a gyermekkel együttműködve történik, semmiképpen nem erőltetve a tevékenységet.

Pelenkázás, vécé- és bilihasználat után minden alkalommal, illetve étkezések előtt és után, emellett szükség esetén kezet mosunk a gyermekekkel. Ehhez folyékony szappant, folyó meleg vizet és saját törölközőt biztosítunk számukra. Minden gyermeknek külön fésűt, fogkefét, fogmosó poharat, fogkrémet biztosítunk. A mosdó használatát a gyermekméretű wc-k és mosdókagylók segítik.

Az öltözködésre elegendő időt és helyet szükséges biztosítani a gyermekek számára. A gyermekek önállósodását támogatjuk, segítünk, hogy maguk csinálhassák, és igyekszünk anynyi segítséget nyújtani, amennyit a gyermek ténylegesen igényel. Az önálló öltözködést dicsérettel, biztatással segítjük.

A gyermekeknek külön fekhelyet és alvási lehetőséget biztosítunk. A gyermekek idegrendszerének nagyon fontos a délutáni pihenés, így elegendő időt, csendes, nyugodt légkört igyekszünk biztosítani számukra, egyéni igényeiknek megfelelően történik az ébredés is. Elalvás előtt rövid mese meghallgatásával, altatódalok dúdolásával, simogatással segítjük a megnyugvást, az alvásra való ráhangolódást. Az ébredés általában folyamatosan történik, vannak kevesebb és hosszabb alvásiigényű gyermekeink is. Terveink szerint a kialakítandó fedett terasz lehetőséget fog biztosítani a gyermekek szabad levegőn történő altatásához is.

Játék:

A gyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb eszköze a játék. A napirend legfontosabb eleme a szabadjáték, amihez helyet, időt, lehetőséget és nyugodt környezetet kell biztosítani az egész nap során. A játék segíti a világ megismerését, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi

és a szociális fejlődést. Az eszközökkel való manipulálás a gyermekeknek örömet szerző játékok, miközben képességeik fejlődnek, és folyamatos, észrevétlen tanulás történik.

A gyermekek elmélyült, nyugodt, szabad játéktevékenységét a gondozó a játék feltételeinek megteremtésével (megfelelő idő, hely, derűs és nyugodt légkör, eszközök), biztosításával és nevelői magatartásával támogatja. A gondozó a gyermekek igényeihez és az aktuális helyzethez igazodva kötetlen tevékenységeket kezdeményez, amelybe a gyermekek igényeiknek megfelelően kapcsolódnak be. A gondozó mintát, szerepet vállalhat a játékban, a gyermek kérésére.

A játékokat a gyermekek nyitott polcokon találják, majd aktuális játékszükségleteiknek megfelelően önállóan választhatnak eszközöket. Ügyelünk a kezükbe kerülő játékok minőségére, számtalan eszközt saját magunk készítünk, törekszünk a természetes alapanyagok használatára, ezért minimális műanyag játék található meg bölcsődénkben. Úgy gondoljuk, hogy a természetes eszközök sokkal közelebb állnak a gyermekekhez is, jobban megbecsülik, és vigyáznak rá, mint a szinte mindent kibíró műanyag tárgyakra. A szobákba igyekszünk minél jobban bevinni a természetet, így nemcsak dekorálunk a természetes alapanyagokkal, hanem játékeszközöket is készítünk belőlük. A gyermekek gyakran egyszerre többféle eszközzel játszanak, új kombinációkat találnak ki, fantáziájuk, kreativitásuk pedig szárnyal. Az eszközök anyagukban és színükben is esztétikusak, ezáltal tevékenykedésre is motiválják a gyermeket. Számos Montessori-szemléletű eszközt használunk – pl. a gyakorlati életre felkészítő öntögetős játékokat, matatófalat –, vagy éppen a különböző érzékelést fejlesztő játékeszközöket (pl. hengersorokat, szintáblákat). A játék során folyamatosan jelen vagyunk, és a gyermek igényei szerint kapcsolódunk be a játékba, új játékötletekkel, segítségadással. A gyermekek számára elérhetőek a könyvek is, amelyek egy polcon vannak kihelyezve számukra. Szerepel közöttük képeskönyv, leporelló, de mondókás könyvek is.

Mozgás:

Az a célunk, hogy az általunk gondozott gyerekek szabad mozgástevékenységének biztosításával a természetes mozgáskedvüket és mozgásigényüket kielégítsük. Úgy tudjuk biztosítani az ehhez szükséges feltételeket, hogy a csoportszobákban - a lehetőségekhez képest - mozgásra inspiráló eszközöket helyezünk el. Változatos eszközökkel és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tesszük lehetővé, hogy a mindennapi mozgás örömet jelentsen a gyermekek számára.

Vers, mese:

Nagyon fontosnak tartjuk a mindennapi mesehallgatást bölcsődénkben, így a spontán mesélés mellett minden nap (napirendbe beépítve) olvasunk mű- és népmeséket is. A könyvtárból rendszeresen kölcsönzünk, így széles meserepertoárt tudunk biztosítani a gyermekek számára. Rendszeresen bábozunk el már ismert meséket, amelyeket a gyermekek mindig nagy figyelemmel követnek. Alkalmanként diavetítünk rövid, kedves, fejlettségüknek és életkoruknak megfelelő meséket is. A verselés, mondókázás is napi szinten jelen van az életünkben, különböző spontán helyzetekben ismertetünk, ismételtetünk versecskéket, amelyek a gyermekek előszeretettel próbálnak velünk mondogatni. Szívesen mesélünk fejből, akár „fej”meséket is. A vers, mese kiemelt hatással van a gyermekek érzelmi-, értelmi- (beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet) és szociális fejlődésre, a személyiség fejlődésére. A gyermekek nyitott polcon találnak mesés-, mondókás-, és képeskönyveket is, amelyeket aktuális szükségleteiknek, igényeiknek megfelelően napi szinten elővesznek, nézegetik önállóan, vagy hívják a szolgáltatást nyújtót, hogy olvasson nekik. Ilyenkor általában lassan az egész csoport a könyv köré gyűlik. A korai találkozás a könyvekkel segít, hogy a könyveket megbecsülő, olvasó felnőtteket neveljünk.

Tapasztalataink szerint, a vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére. A bölcsődénkben az irodalmi és a népi műveknek egyaránt helye van. Sokféle helyzetet teremtünk, melyhez tudjuk kapcsolni ezeket, illetve figyelembe vesszük a gyerekek pillanatnyi állapotát, igényeiket. Az irodalmi alkotások kiválasztásában fontos feladatnak tartjuk, hogy az anyagot az általunk gondozott gyermekek életkori sajátosságaihoz, nyelvi fejlettségéhez, érdeklődéséhez állítsuk össze. A napi tevékenység során többször is mondunk - a helyzethez illő- mondókát, rövid verset (pakolásához, öltözéshez, mosakodáshoz verseket stb).

A kisgyerekeknek nagyon fontos a testi kapcsolat, ezért sokat mondogatunk nekik rövid, ritmusos simogatókat, tapsoltatókat, lovagoltatókat. A mondókák a ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege, megnyugtatóan hat a gyerekekre, így sok esetben segítségül is hívjuk ezeket. A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés mindennapi tevékenység nálunk, ezzel egy ölbéli, belsőleges helyzetet teremtünk, így a gyerekek számára érzelmi biztonságot nyújtunk.

Mondóka, ének, zene:

Családi bölcsődénkben számos lehetőség adódik a gyermekeknek változatos zenei élmények átélésére, illetve fontosnak tartjuk a természet és a csend hangjainak megismerését is. A

szolgáltatást nyújtó rendszeres, spontán dúdolgatás, kellemes ének-és beszédhangja, a hangszerek megszólaltatása, a közös éneklés mindennapjaink részét képezi. A megfelelően és ízlésesen kiválasztott zenei anyaggal (mű- és népzene, klasszikus művek, természet hangjai, gyermekdalok) való megismerkedés formálja a gyermekek zenei ízlését, fejleszti hallásukat, beszédképességüket, segíti a zenei hagyományok továbbélését, bővíti a szókincset, miközben idegrendszerük fejlődésére is jótékony hatással van. Bölcsődénkben jellemző, hogy gyermekeink gyakran spontán énekelgetnek, dúdolnak, mondókáznak, szívesen ismételtetik a már gyakran hallott énekeket. Gyakran játszunk ölbeli játékokat, höcöggetőket, ismerkedünk játékos utánzáson alapuló dalos játékokkal. Az élő énekszót részesítjük előnyben, de alkalmanként megszólaltatunk klasszikus műveket, gyermekdalokat lejátszóról is.

Az énekeket, mondókákat úgy választjuk ki, hogy az a gyerekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, hangulati állapotához igazodjanak, keltsék fel az érdeklődésüket, formálják esztétikai ízlésüket, örömet okozzanak nekik, érzelmi biztonságban érezzék magukat. A dal, zene segít nekik és nekünk is kifejezni örömünket, bánatunkat. A zene, az ének segítségével színesebbé tesszük a családi bölcsődénkben eltöltött idejüket. Felkeltjük a zene iránti érdeklődésüket. A zenei anyagokat az életkoruknak megfelelően válogatjuk ki. A gyerekekkel létrejött személyes kapcsolatainkban, a közös játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek bennük, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak. A zene belső lüktetésével, az ismétlődésekkel, a játékos mozdulatok által erősítjük meg a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Különböző hangszereket is használunk (dob, csörgő, xilofon), ezekkel szeretnénk érdekesebbé tenni a lüktetések, ritmusok világát.

Alkotó tevékenység

Hetirendünkbe beépítettük a rendszeres alkotói tevékenységet. Fontosnak tartjuk a rendszeres lehetőség biztosítását a gyurmázásra, a festést, a vágást, a ragasztást, az ujjfestést és egyéb technikák megismerését is hetente gyakoroljuk. Az öröm forrása a gyermekek számára nem a kész produktum, hanem maga az alkotás folyamata, amely segíti az érzelmek feldolgozását, kifejezését, az önkifejezést. A rajzolásra, a zsírkrétázásra és a gyurmázásra a lehetőség folyamatosan biztosított. Az alkotás által a finommotorika, a szem-kéz koordináció is fejlődik. A kész munkákat megbecsüljük, a szobákat és a kiállítófalunkat a gyermeki alkotásokkal díszítjük.

Egyéb tevékenységek

Egyéb tevékenységek alatt többnyire a szűkebb és a tágabb környezet aktív megismeréséhez kapcsolódó aktivitásokat értjük. Programunk összeállításakor kiemelt figyelmet kap a

természet, a környezeti világ megismerése. Ezt indokolja, hogy az emberek manapság egyre jobban eltávolodnak a környezetüktől, a gyermekek egyre kevesebb időt töltenek a szabadban, annál többet a televízió és a különböző digitális eszközök társaságában. A gyermekek azonban lényükből fakadóan kíváncsiak az őket körülvevő környezetre, közel állnak hozzájuk az állatok, a növények, így mi megadjuk a lehetőséget számukra ezek megismerésére. Amellett, hogy a természetet bevisszük a csoportszobába, igyekszünk valós környezetében is megismerkedni az állatokkal és a növényekkel. Ennek érdekében rendszeresen eljárunk sétálni a környéken, felfedező sétákat teszünk a természetben, így megfigyeljük környezetünk változásait. Ide tartoznak a különböző munka jellegű tevékenységek is, amelyekből a gyermekek szívesen kiveszik a részüket (pl. sepregetés, házimunkák, sütés, főzés, gyümölcstál készítése, madáretetés, virágültetés, locsolás, egyéb kerti munkálatok). A kiskertünk gondozása a gyermekekkel együtt történik, ez jó lehetőséget ad a gyermekek természeti és környezeti nevelésének, hiszen megismerik a növényeket, azok fejlődését, gondozását, majd a termények, zöldségek, gyümölcsök elfogyasztása is együtt történik.

Napirend megszervezése

A gyermekek tájékozódásának alapja, hogy a vele kapcsolatos események a megszokott helyen, időben és sorrendben történjenek. Ez megkönnyíti a beilleszkedést és biztonságérzetet ad. A legfontosabb rendező elv programunkban az évszak. Ez adja a keretet a történések többségének, ennek ismeretében tervezzük a mindennapi életet, egyhetes és napi programokra lebontva.

Napirend:

7:00-8:30	Érkezés a bölcsődébe. Kézmosás, játéktevékenység a szobában
8:30-9:00	Reggelizés.
9:00-9:50	Szabad játék, tanulást támogató kötetlen kezdeményezések
9:50-10:00	Mindennapi mesélés, rendrakás
10:00-10:15	Tízórai gyümölcs
10:15-11:15	Öltözködés, séta, játék a szabad levegőn
11:15-11:30	Mosakodás, fürdőszoba-használat gondozási sorrendben. Terítés ebédhez

11:30-12:00	Ebéd
12:00-14:45	Csendes pihenő
14:45-15:15	Folyamatos ébredés, uzsonna, tisztálkodás
15:15-16:00	Szabad játék a csoportszobában, megfelelő időjárás esetén az udvaron

A heti-, illetve a napirendet rugalmasan kezeljük. A nyári időszakban az esetleges hőségriadók miatt felcserélhetjük a csoportszobai, illetve az udvari tevékenységek idejét. Ugyanebben az időszakban szintén előfordulhat, hogy szép idő esetén, a reggelit az udvaron fogyasztjuk el.

Ünnepeink, kiemelt projektjeink

Segítünk megteremteni hagyományőrző ünnepeink hangulatát, együtt készülődünk apró ajándékok, díszek készítésével, versekkel és dalokkal. A kisgyerekeknek nagy szüksége van az ünnepek örömére. Fontos, hogy ezt ott élje át, ahol él.

- Télre készülő természet
- Szüretelés és szőlőpréslés
- Állatok világnapja (október 4.)
- Szent Márton nap (november 11.)
- Mikulásvárás
- Adventi időszak
- Karácsony
- Madáretetés (január)
- Farsang
- Víz világnapja (március 22.)
- Húsvét
- Föld világnapja (április 22.)
- Anyák napja
- Pünkösöd
- Madarak és fák napja (máj. 10.)
- Nemzetközi gyermeknap
- Születésnapj és névnapj ünnepléseinkkor kiemeljük ünnepeltjeinket, és együtt örülünk vele

Személyiségi jogok védelme

Családi bölcsődénkben fontosnak tartjuk az ellátott gyermekek és szülők jogait.

Biztosítjuk a szülőknek, hogy tájékozódhassanak a családi bölcsődében folyó szakmai munkáról. Eleget teszünk a törvényi (1997. évi XXXI. tv 33. §) tájékoztatási kötelezettségeinknek. A gyermekjogi képviselő elérhetőségét a faliújságon közzé tesszük. Biztosítjuk az adatvédelmet, és alapértéknek tekintjük a gyermek jogainak biztosítását.

Az igénybe vevők érdekeinek védelmére a Gyvt.-ben meghatározottak szerint érdekvédelmi és érdekképviseleti fórumot hozunk létre, illetve az érdekvédelem érdekében lehetséges módjairól a faliújságon adunk tájékoztatást. (pl.: gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége)

Az ellátást igénybe vevőknek joga van:

- A szolgáltatásokat teljeskörűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni.
- Joga van minden fontos kérdésekben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvánosságba, dokumentumokba való betekintéshez.
- A szülők és a gyermekek családi bölcsődében gyűjtött és tárolt adatai adatvédelmi szabályozás alatt állnak, velük kapcsolatban a családi bölcsőde titoktartási kötelezettséggel tartozik.
- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá.
- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségszegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani. Az írásban beadott panaszra, a fenntartó képviselője az eset kivizsgálása után, de 15 napon belül írásos választ ad. Gyermekjogi képviselő neve, elérhetőségének hozzáférhetőségéhez, tájékoztatáshoz a vele kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről. gyermekjogi képviselő: <http://www.obdk.irq.hu/gyermejjogi-kepviselok-elerhetosegei-2.html>

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

Az ellátást nyújtóknak joga van:

- Az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételekhez,
- Véleményük kinyilvánítására, munkájuk elismerésére,
- Megkapni a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést,
- Emberi méltóságukat és személyiségi jogaik tiszteletben tartását,

- Segítséget kérni és kapni szakmai tudásuk gyarapításához.

Elvárás a családi bölcsődében dolgozók részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való jó kapcsolatra partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a családi bölcsőde szakmai programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

Panaszjog gyakorlása

Fenntartó tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevő szülőjét / törvényes képviselőjét, hogy panaszjogát szükség esetén a következő módon gyakorolhatja:

- Első intézkedésként panaszával a szolgáltatás nyújtójához fordulhat szóban,
- Amennyiben az első intézkedés nem vezetett megnyugtató eredményre, úgy a problémával megkeresheti a Fenntartó képviselőjét. A panaszjog gyakorlásának lehetőségét az erre létrehozott panaszfüzetben gyakorolhatja a szülő. A Fenntartó képviselője átveszi az írásos panaszt vagy írásban rögzíti a szóbeli panaszt és 8 napon belül kivizsgálja az esetet. A vizsgálat eredményéről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszos ügyfelet.
- Amennyiben a Fenntartónál tett panasztétel sem hozott megnyugtató eredményt, úgy a panaszos fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz, akinek elérhetősége megtalálható a bölcsőde falújságján/falán, illetve a Szolgáltatói Nyilvántartásba bejegyző hivatalhoz.

A családi bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

15/1998 (IV.30.) NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

369/2013. (X.24.) Kormányrendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről

328/2011. (XII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

489/2013. (XII.18). Korm. Rendelet az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok normatív állami támogatásáról

226/2006 (XI.20) Korm. Rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról

Az családi bölcsőde dolgozói a program mellékletét képező megismerő dokumentum aláírásával igazolják a szakmai program ismeretét.

Melléletek:

- szülői megállapodás
- SZMSZ

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve szolgáltatási működési változások esetén felülvizsgálandó. A családi bölcsőde szakmai munkájáról a fenntartótól lehet bővebb tájékoztatást kérni.

Készítő neve: Musákné Szarvas Kitti

A fenntartó jóváhagyta: 2022. 04. 29.

Érvényes: a fenntartó jóváhagyásától

A fenntartó képviselőjében a szakmai programot ellenőrizte, jóváhagyta:

Melléklet (szülői megállapodás)

Együttműködési megállapodás

Amely létrejött egyrészt **mint Szolgáltató,**

Fenntartó:	Másholország – Közös Ügyünk a Gyermekünk Egyesület
adószáma:	19087942-1-09
székhely:	4200 Hajdúszoboszló, Erzsébet u. 4

képviseli: (:., an.:, lakcím: 4200 Hajdúszoboszló, Erzsébet u. 4.),

Fenntartó képviselője:	Musák László elnök
szül. hely, idő:	Mezőtúr 1978.03.28
anyja neve:	Demeter Mária
lakcím:	4200 Hajdúszoboszló, Erzsébet u. 4

másrészt **mint Szülő**

Szülő:	
szül. hely, idő:	
anyja neve:	
lakcím:	

között

Gyermek:	
születési neve:	
szül. hely, idő:	
anyja neve:	
állampolgársága:	
TAJ száma:	
lakcím:	

napközbeni ellátása érdekében az alábbi feltételek szerint:

1. Családi Bölcsődénk a mindenkor **érvényben lévő jogszabályok** szerint működik.
2. A családi bölcsőde **nyitva tartási ideje** munkanapokon (azaz hétfőig, az ünnepnapi napok valamint egyéb munkaszüneti napok kivételével) 8:00 – 16:00 óra.

3. A gyermekek bölcsődei ellátására vonatkozó jogviszony: határozott/határozatlan időre vehető igénybe.
Az ellátás kezdő időpontja:,
Határozott idő esetén az ellátás megszűnésének az időpontja:
Ellátás napi időszaka: félnapos/teljes napos

4. A szolgáltatást nyújtó családi bölcsőde neve:

4. A szülők gyermekeik után **térítési díjat** fizetnek, amely *személyi térítési és étkezési térítési díjból* tevődik össze. A **személyi térítési díj állandó fizetési kötelezettséget jelent**, amelyet a szülő minden esetben – a gyermek hiányzása vagy a családi bölcsőde zárva tartásának idejére is fizet.

A személyi térítési díjat a szülők havi gyakorisággal fizetik meg az alábbiak szerint:

Teljes napi ellátás esetén: 50.000,-Ft/hó (2500 Ft/nap)

Fél napos ellátás esetén: 40.000,-Ft/hó (2000 Ft/nap)

A személyi térítési díjat minden hónapban 20 munkanapnak megfelelő összeggel számítjuk fel.

Az **étkezési térítési díjat** a gyermek tényleges étkeztetése (bölcsődei jelenléte) alapján az alábbiak szerint fizetik a szülők:

Napi étkezési ellátás: 780 Ft/nap

A szülő a megállapodás megkötésekor befizetni tartozik az 1. hónapnak megfelelő személyi térítési díjat, és ugyanennek az összegnek megfelelő kauciót.

5. A **térítési díjak fentiek szerinti összegeit** a Szülők – személyesen, vagy meghatalmazottjuk – készpénzben **legkésőbb a tárgyhoz 10. napjáig** fizetik meg.

Az **étkezési térítési díjat** pedig a **tárgyhó követő hónap 10. napjáig** köteles a szülő a fentiek szerint megfizetni azzal, hogy az étkezési díj a bölcsődében ténylegesen eltöltött napok után, külön elszámolás szerint kerül megfizetésre.

6. A gyermekellátásért fizetendő díjak évente minden évben kétszer kerülnek megállapításra. A térítési díj esetleges változásánál figyelembe vesszük a működésünket terhelő költségek emelkedésének mértékét.

7. Családi bölcsődénk zárva tart a hivatalos munkaszüneti és ünnepnapokon. Amennyiben egyéb időszakban is zárva tartunk, azt a szülők felé a bölcsőde legalább 1 hónappal korábban jelezni köteles. Az esetleges zárva tartás idején a Szolgáltatót térítési díj illeti meg.

8. A Szülő vállalja, hogy amennyiben már nem kívánja gyermekét a családi bölcsődébe járattatni, úgy 2, azaz **kettő hónappal előre írásban** jelzi ezt a Szolgáltató felé. Amennyiben ez a jelzés nem történik meg időben, akkor a szülő számára a befizetett kaució összege nem jár vissza semmilyen körülmények között sem.

9. A fent említett díjak ellenében a **Szolgáltató vállalja**, hogy:

- A gyermeket az ellátás ideje alatt szakszerű, családias légkörű gondoskodás veszi körül.

- A gyermek életkorát, fejlettségi szintjét, életkori igényeit, évszakváltozást figyelembe véve rugalmas napirendet alakít ki.
- Biztosítja a napirendben az egymást követő események zavartalanságát, biztonságos és esztétikus környezetet.
- Körültekintően gondoskodik a gyermek négyszeri étkezéséről az életkori igények szem előtt tartásával és az előírásoknak megfelelően.
- Szóban napi rendszerességgel tájékoztatja a szülőket a családi bölcsődében tartózkodó gyermekekkel kapcsolatos eseményekről, a gyermek értelmi-érzelmi és testi fejlődésében, komfortérzetében, közösségi szocializációjában történt változásokról.
- Eleget tesz az ellenőrző hatóságok előírt feltételeinek.
- A kölcsönös kapcsolattartás érdekében évente kétszer szülői megbeszélést tart, és szükség esetén külön fogadó órát biztosít.
- A szolgáltató értesíti a szülőket, ha olyan körülmény következik be, ami a családi bölcsőde működését akadályozza.

10. A megállapodó **szülő vállalja**, hogy:

- A gyermeket ellátó személyeknek a gyermekről megad szóban és írásban minden fontos és lényeges információt.
- Tájékoztatást ad a gyermek megbetegedéséről és a megbetegedést 24 órán belül jelzi, majd gyógyult állapotban, **orvosi igazolással** hozza a gyermeket a közösségbe vissza.
- A gyermek fertőző betegségéről tájékoztatja a Szolgáltatót.
- Gondoskodik a gyermek váltóruhájáról, tisztálkodási felszereléséről és egyéb személyes tárgyairól.
- A térítési díjat a 5. pontban írt határidőben fizeti.
- A gyermek esetleges távolmaradását lehetőség szerint az adott nap reggelén 9 óráig jelzi.
- A szülő hozzájárul a családi bölcsőde udvarán található kerti bútorok és játékeszközök gyermeke általi használatához.

11. A megállapodó szülő a mindenkori intézményi **térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díj megfizetését vállalja.**

12. A megállapodás **felmondásának módjai:**

- A családi bölcsődei szolgáltatás, a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnik a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével és/vagy a jogosultsági feltételek megszűnésével.
- Az ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján a fenntartó az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában megszűnik.
- A fenntartó képviselője a következő okok miatt bonthatja fel a szülővel a megállapodást:
 - a házirend többszöri és/vagy súlyos megszegése a jogosult és/vagy törvényes képviselője által,
 - az ellátás feltételei, az igénybevétel jogosultságának feltételei nem állnak fenn,
 - igazolatlan hiányzás (10 nap),
 - a családi bölcsőde és/vagy játszócsoport hírének bármilyen formában történő rontása,
 - összeférhetlenség esetén.

Ilyen esetben a fenntartó a családi bölcsőde ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értesítés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartónak a végrehajtható határozataig az ellátást biztosítani kell.

13. Tájékoztatás **TAJ alapú elektronikus rendszerben** való szerepeltetéséről:

Fenntartó tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevő szülőjét / törvényes képviselőjét, hogy az ellátás igénybe vételéhez kapcsolatosan a KENYSZI rendszerében TAJ alapú elektronikus nyilvántartást vezet, melyben jelen megállapodásban rögzített adatok kerülnek be. Szülő / törvényes képviselő e tájékoztatást tudomásul veszi.

14. Tájékoztatás **panaszjog gyakorlásának** módjáról:

Fenntartó tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevő szülőjét / törvényes képviselőjét, hogy panaszjogát szükség esetén a következő módon gyakorolhatja:

- Első intézkedésként panaszával a szolgáltatás nyújtójához fordulhat szóban,
- Amennyiben az első intézkedés nem vezetett megnyugtató eredményre, úgy a problémával megkeresheti a Fenntartó képviselőjét. A Fenntartó képviselője átveszi az írásos panaszt vagy írásban rögzíti a szóbeli panaszt és 8 napon belül kivizsgálja az esetet. A vizsgálat eredményéről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszos ügyfelet.
- Amennyiben a Fenntartónál tett panasztétel sem hozott megnyugtató eredményt, úgy a panaszos fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz, akinek elérhetősége megtalálható a bölcsőde faliújságján, illetve a Szolgáltatói Nyilvántartásba bejegyző hivatalhoz.

Az ellátást igénybe vevő szülője / törvényes képviselője kijelenti, hogy a kapott tájékoztatást tudomásul veszi és szükség esetén panaszjogával a fentiekben leírt fokozatosság elvét követve él, azt az általánosan elvárható arányosság és méltányosság elve alapján gyakorolja.

A csatolt mellékletek - Felvételi adatlap, Házirend - a szerződés szerves részeit képezik.

A megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Ptk. vonatkozó előírásai az irányadók. A megállapodást elolvastam, tudomásul vettem és a benne foglalt feltételeket elfogadom; egyben nyilatkozom, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 33.§-a (2) bekezdése értelmében az általam igényelt családi bölcsődei szolgáltatás tartalmáról, feltételeiről, a rólam és gyermekemről vezetett nyilvántartásokról, az intézmény házirendjéről, panaszjogom gyakorlásának módjáról, *(a szülői érdekképviseleti fórumról - ha van)* a tájékoztatást megkaptam.

Mint gyermekem törvényes képviselője tudomásul veszem, hogy az 1997. évi XXXI. törvény 33.§. (3) bekezdés b) és c) pontja értelmében a gyermekvédelmi törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz adatot szolgáltatni, valamint a jogosultsági feltételekben és a természetes személyazonosító adatokban történő változásokról a családi bölcsőde vezetőjét értesíteni, kötelességem.

Hajdúszoboszló,év,hó,nap.

.....
Szolgáltató Szülő

Másholország – Közös Ügyünk a Gyermeink Egyesület

**Másholország – Közös Ügyünk a Gyermekekünk
Egyesület**

**MÁSHOLORSZÁG
CSALÁDI BÖLCSŐDE HÁLÓZAT
Szervezeti és Működési Szabályzata**

Szervezeti és Működési Szabályzat célja:

A szervezeti és működési szabályzat (továbbiakban SZMSZ) célja, hogy rögzítse a Másholország Családi Bölcsőde Hálózat adatait és szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, a hálózat működési szabályait.

A családi bölcsőde hálózat szervezetét és működését a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) és más, mindenkor vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

A családi bölcsőde hálózat adatai:

A családi bölcsőde fenntartója:

neve: Másholország – Közös Ügyünk a Gyermekekünk Egyesület
székhelye: 4200 Hajdúszoboszló, Erzsébet u.4.
Adószáma: 19087942-1-09
Koordinátor: Musákné Szarvas Kitti
Tel: +36 70 618 6539
Email: masholország@gmail.com

A hálózat megnevezése: Másholország Családi Bölcsőde Hálózat

A hálózat nem önállóan gazdálkodó, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti egység.

A hálózat alaptevékenysége:

A 2021-ben alakul meg. A Másholország – Közös Ügyünk a Gyermekekünk Egyesület 2021. szeptemberében kettő családi bölcsőde fenntartója; mindkét engedélyes Hajdúszoboszlón működik. Azonban 2021 szeptemberében a fenntartó további három családi bölcsőde bejegyzése iránt nyújt be kérelmet az illetékes kormányhivatalhoz. A családi bölcsődék részben önerős, részben hazai forrású pályázatból kapott támogatással jöttek/jönnek létre.

Az egyesület fő tevékenysége családi bölcsőde működtetése azon célokkal, hogy a férőhelyhiányos Hajdúszoboszló településen kapacitásnövelő legyen a gyermekellátásban, a szülők számára felkínálja a kis létszámú közösség előnyeit választási lehetőségként, a családi bölcsődékben munkát vállalók számára munkahelyeket teremtsen, az ellátott gyermek szüleit rugalmas ellátással segítse a munkaerőpiacra való visszatérésben/munkahelyeik megtartásában.

Az ellátottak kora/ ellátás / helyszín:

Az Egyesület fenntartásában lévő családi bölcsődék egységes képet mutatnak, 7 férőhellyel várják az 1 éves - óvodaköteles gyerekeket.

A családi bölcsődék mindegyike egész napos nyitvatartással fogadja a kisgyermeket.

A Másholország Családi Bölcsőde Hálózat tagjai:

Másholország 1 Családi Bölcsőde
Másholország 2 Családi Bölcsőde
Másholország 3 Családi Bölcsőde

Az étkezés:

A családi bölcsődék az alapelveknek megfelelően napi négyszeri étkezést biztosítanak. Az étrendek kialakításánál a szolgáltatást nyújtók figyelembe veszik a gyermekek életkorából adódó táplálkozással kapcsolatos igényeit, az élelmezési ajánlásokat a konyhatechnológiai és higiénés szabályok betartása mellett.

Az étkezést a gondozást végző személy a gyermekek életkorának megfelelően segíti az étel megfelelő tálalásával/előkészítésével (falatos, darabos előkészítés, evőeszköz megválasztása), még nem önállóan evő gyermek esetében etetéssel. Mindenkor biztatja a gyermeket az önálló tevékenységre. Elősegíti a gyermekek étkezési kultúrájának kialakulását: kézmosás, terítés, evési szokások, pohárhasználat, szalvétahasználat, viselkedés, testtartás az étkezőasztalnál, és így tovább).

A nevelés és a gondozás:

A nevelés egyik alappillére minden esetben a család elsődleges szerepe a gyermek életében. A szolgáltatást nyújtó a Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja, a gyermekek életkori sajátosságai és egyéni igényei figyelembevételével szervezi a tevékenységeket, ezekről tájékoztatást ad a szülőknek a szakmai programban, illetve a bölcsőde faliújságján.

A gondozás rugalmasan igazodik a gyermekek életkorából adódó szükségleteihez és az egyéni fejlettségi szintjükhöz. A gondozást végző személy mindenkor türelemmel, szeretettel és elfogadással viszonyul a gyermekhez.

A személyi feltételek:

A szolgáltatást nyújtók, segítők, helyettesek és a mindenkori koordinátor a hatályos jogszabályi követelményeknek megfelelő végzettséggel rendelkeznek. Szinte kivétel nélkül saját szülői tapasztalatokkal a hátuk mögött vállaltak munkát a családi bölcsőde hálózatban. Munkájukat a mindenkori hálózati koordinátor helyszínen személyesen, illetve telefonon vagy emailben segíti.

A koordinátor:

A hálózati koordinátor szerepét Musákné Szarvas Kitti tölti be. Ő a fenntartó bölcsődéinek megbízott vezetője, aki irányítja a hálózat szakmai munkáját, elkészíti és időszerűsíti a bölcsődék szakmai programját, elkészíti a hálózat szabályzatait. A helyi adottságok figyelembevételével megszervezi a családi bölcsődék munkarendjét, a dolgozók munkabeosztását, a helyettesítést. Irányítja és ellenőrzi a családi bölcsődei hálózat gondozási és nevelési feladatainak ellátását, működését ellenőrzi, illetve nyomon követi a családi bölcsőde dokumentációját. Szervezi, irányítja a családi bölcsőde hálózat gazdálkodását, előkészíti a költségvetésre és intézményi térítési díjra vonatkozó fenntartói döntéseket. Évenként beszámolót készít a fenntartó részére a hálózat szakmai munkájáról, gazdálkodásáról. A 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szerint részt vesz a szakmai továbbképzéseken. Kapcsolatot tart az intézményekkel, területi és országos szakmai szervezetekkel. Képviseli a hálózatot a külső és ellenőrző szervek előtt.

A tárgyi feltételek:

A tárgyi feltételek kialakításánál minden esetben figyelembe vesszük a helyszín adottságait, az ellátandó gyermekek életkorát, az anyagi lehetőségek határait, valamint a munka- és balesetvédelmi szabályokat és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11. mellékletében és a MACSKE által kiadott ajánlásában foglaltakat. Törekszünk tartós, jó minőségű eszközök, játékok beszerzésére, a készlet folyamatos bővítésére, megújítására.

A hálózat elsődleges működési területe: Hajdú-Bihar megye

A hálózat lehetséges működési területe: Magyarország egész területe

A hálózat szolgáltatásainak fenntartója: Másholország – Közös Ügyünk a Gyermeinkünk Egyesület

A hálózat felügyeleti szerve: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal

A hálózat jogállása: A hálózat nem önálló jogi személy.

Gazdálkodás formája:

A családi bölcsőde hálózat nem önállóan gazdálkodó szervezeti egység. Más cél szerinti tevékenységet a fenntartó nem végez. A fenntartó terv szerint vállalkozási tevékenységet nem végez.

A Szervezeti és Működési Szabályzat hatálya az alábbiakra terjed ki:

- a hálózat és a fenntartó vezetőire,
- a hálózat és a fenntartó dolgozóira,
- a hálózat szolgáltatási helyeire.

A hálózat feladatai:

A hálózat feladata családi bölcsődék létrehozása és működtetése elsősorban Hajdú-Bihar megye területén a helyi igényre reagálva és rugalmasan szervezve, a családi bölcsődék szakmai koordinálása.

A mindennapi munkában a feladatok megosztásáról a fenntartó képviselője/elnöksége dönt, általánosságban a munkaszerződés és a munkavállaló munkaköri leírásában szabályoz.

A feladatok és hatáskörök megosztása nem lehet ellentétes a jogszabályokkal és az Egyesület alapszabályával.

Milyen szereplők játszanak szerepet a családi bölcsőde hálózat életében, milyen funkciókkal, feladatokkal?

(használt rövidítés: családi bölcsőde=csabő)

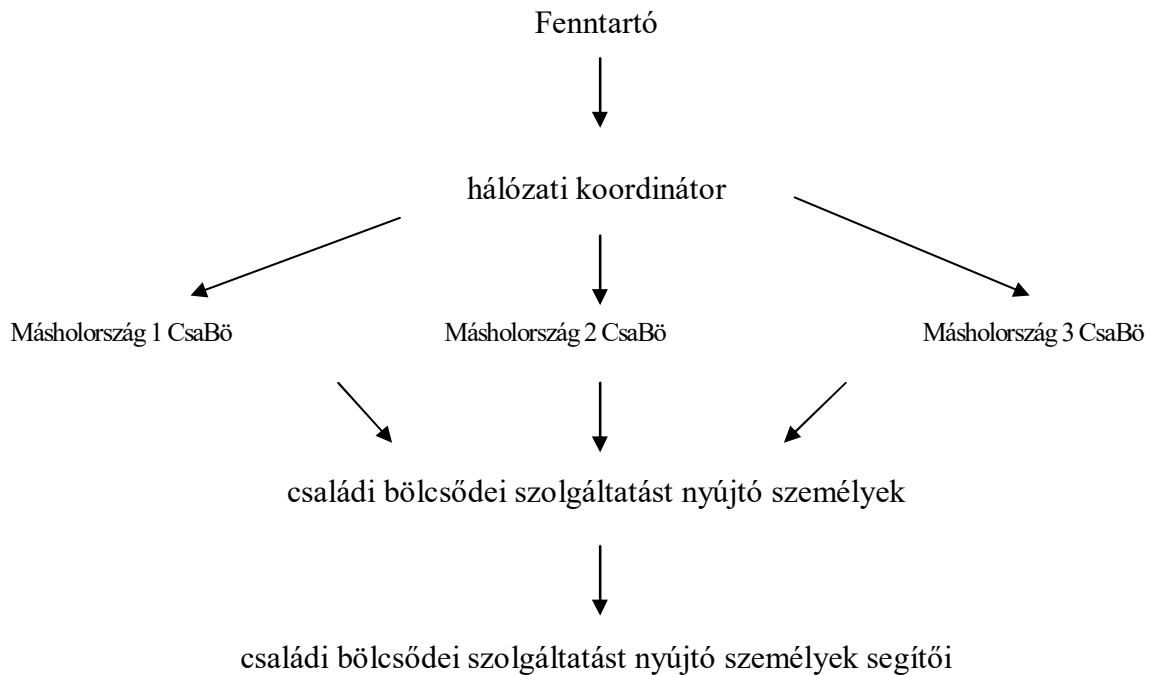
1., Szerep: FENNTARTÓ	2., Szerep: ELLÁTOTT / SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐ
Szereplő: Másholország – Közös Ügyünk a Gyermeinkünk Egyesület	Szereplő: Szülők, családok
Feladat: a.) vezetői: - munkáltató feladatok és jogkör gyakorlása - jó hírnév keltése - felelősségvállalás (fenntartói felelősség) - forrásteremtés a normatív	Feladat: - jó hírnév keltése - a megállapított térítési díj elfogadása, megfizetése - tartsa tiszteletben a megállapodást - tartsa be a házirendet - bízson a szolgáltatásban és a szolgáltatást nyújtóban; hozza a

<p>támogatás igénylésével, cél szerinti felhasználásával</p> <ul style="list-style-type: none"> - forrásteremtés adományok szervezésével (esetleges) - könyvelés és számvitel - tevékenységfelelősség biztosítás megkötése, a biztosítási kötvény kezelése - munka- és balesetvédelmi szabályzatok elkészítése - a családi bölcsőde szolgáltatás népszerűsítése - webes felület létrehozása (vagy saját felület kibővítése a hálózatról és egyes szolgáltatókról) - szükség szerinti fenntartói szintű belső ellenőrzés, ha a koordinátor által elvégzett belső ellenőrzés vagy más körülmény indokolja - érdekképviselői fórum létrehozása (gyermeki jogok védelme) - jogi háttér biztosítása 	<p>gyereket a csabőbe</p> <ul style="list-style-type: none"> - kapcsolattartás a csabővel
<p>3., Szerep: KISZOLGÁLÓ</p>	<p>4., Szerep: SZOLGÁLTATÓ</p>
<p>Szereplő: Másholország – Közös Ügyünk a Gyermeünk Egyesület, a koordinátor</p>	<p>Szereplő: csabő, a benne dolgozó szolgáltatót nyújtó, segítő, helyettes</p>
<p>Feladat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szakmai háttér biztosítása, módszertani iránymutatás - kapcsolattartás módszertani központtal - kapcsolattartás a szakhatóságokkal - kapcsolattartás a gyámhivatalokkal - tanácsadás minőségbiztosításban, szükséges mértékben annak kialakítása - forrásteremtés: pályázatok figyelése, felkutatása - forrásteremtés: a normatíva igénylés, folyósítás és elszámolása rendjének figyelése ezek előkészítése aláírásra (aláírás) 	<p>Feladat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fenntartóval kötött munkaszerződés szerint dolgozzon - gondoz, nevel, figyel – szakmai program szerint - gyermekszerető és elfogadó - felelősségvállalás - adminisztrál (napi adminisztráció) - kapcsolatot tart: <ul style="list-style-type: none"> a.) szülőkkel b.) fenntartóval c.) orvossal, védőnővel d.) gyermekjóléti szolgálat - takarít, a környezetét rendben tartja - étkeztet - aktívan részt vesz a hálózat

<p>és jóváhagyás a fenntartó jogköre)</p> <ul style="list-style-type: none"> - jogi háttér (családi bölcsődere vonatkozó jogszabályok, standardok) - könyvelés és számvitel számára támogató tanácsadás az eddigi tapasztalatok felhasználása költséghatékonyság érdekében - tevékenységre vonatkozó felelősségbiztosítás előkészítése, kapcsolódó ügyintézés aláírásig - munka- és balesetvédelmi szabályzatok elkészítésének ügyintézése, szervezése megrendelés aláírásig és jóváhagyásig - az egyes családi bölcsődében dolgozók számára megtanítani a napi dokumentáció vezetését ellenőrizni annak megfelelőségét - egységes dokumentáció kialakítása - szakmai program elkészítésének segítése (hálózati és egyes családi bölcsődéké) - helyettesítések megszervezése - képviselet és ügyintézés felhatalmazás szerint a családi bölcsődék engedélyezési eljárásaiban - a családi bölcsődék felkészítése a várható ellenőrzésekre, ellenőrzéseken igény szerinti jelenlét és támogatás - belső ellenőrzések elvégzése évente legalább 1 alkalommal - koordinációs látogatások (a működés első hat hónapjában gyakrabban, ill. szükség szerint) - folyamatos kapcsolattartás a fenntartó képviselőjével, a könyveléssel és a szolgáltatást nyújtókkal online és offline módon is - az érdekképviseleti fórum létrehozásához segítség (jogi feltételek, iratminták) - jó hírnév keltése és védelme 	<p>életében</p> <ul style="list-style-type: none"> - helyi elszámolások készítése - házipénztár kezelése - állatok – ha van – gondozása
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - szükség szerinti kapcsolattartás a szolgáltatást igénybe vevő szülőkkel - a családi bölcsőde ellátási forma népszerűsítése - igény szerint a webes felület létrehozásának, kezelésének segítése 	
---	--

A szervezet hierarchiája a következőképpen alakul:

A családi bölcsőde kapcsolatai:

Óvodák, bölcsődék:

- a szakmai kapcsolat felvétele (intézmény-látogatás, rendezvényeken való részvétel)
- konzultáció nevelőkkel, vezetőikkel.

Védőnői hálózat:

- közvetlen, számunkra nagyon hasznos az együttműködés (sok információhoz juthatunk az új gyermekek szociális hátterével, a szülői magatartással kapcsolatban, viszont információit is szolgáltatunk a védőnők felé.

Házi gyermekorvosok:

- segítséget kapunk a gyermekek szakrendelésre utalásának szükségességekor, a szociális nehézségekkel küzdő családok problémáinak megoldásában (alkoholista szülők, kábítószer, stb.)

Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat:

- induló kapcsolat a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetű, a családi bölcsődében gondozott gyermekek érdekében

Népegészségügy:

- munkánk végzése során szakmai támogatásukról biztosítanak bennünket (házi továbbképzés konyhai és technikai dolgozók részére, javaslat az alkalmazott tisztító és fertőtlenítő szerek használatára)

Módszertan:

- szakértői támogatás kérése a hálózat számára,
- kapcsolat, szakmai támogatás.

A hálózat működésének főbb szabályai

A munkaidő beosztása

Valamennyi dolgozó munkaidő beosztását a munkaszerződés, a munkaköri leírás rögzíti. Az adott családi bölcsőde dokumentációjáért, a fenntartó és hivatalok számára szolgáltatott adatok valóságáért és teljességéért a mindenkori szolgáltatásnyújtó felel.

Helyettesítés

Amennyiben a családi bölcsődében dolgozó munkavállalók évi szabadságukat töltik vagy nem tudnak munkába állni, akkor munkájukat helyettes személy végzi el vagy a szolgáltatás zárva tart. A helyettes személynek a helyettesítés során ellátott munkakör személyi alkalmassági kritériumokkal kell rendelkeznie. A fenntartó a helyettes személlyel a helyettesítés idejére munkaszerződést köt, megbízási szerződést köt vagy szociális gondozói díjban részesíti a helyettesítő személyt, számára pénzbeli juttatást biztosít.

A hálózat iktatókönyvek használatát nem teszi kötelezővé. Minden szolgáltató a saját levelezését, dokumentációját kezeli, szükség szerint továbbítja, vagy másolatot küld a fenntartó székhelyére.

Havonta egy alkalommal a szolgáltatást nyújtó valamennyi iratát eljuttatja a fenntartó székhelyére ellenőrzés céljából. A fenntartó az iratokat külön helyiségben, elzártan tárolja.

A családi bölcsődékben lévő aktuális iratok elzárt tárolásáért a családi bölcsőde szolgáltatást nyújtója felel.

A családi bölcsőde szolgáltatást nyújtója felelős az igénybevevők adatainak rögzítéséért, azok eljuttatásáért a fenntartó székhelyére, a napi nyilvántartások papír alapú vezetéséért, valamint azok közléséért a fenntartó felé. A családi bölcsőde szolgáltatás nyújtója mindenkor felel a fenntartóval, a koordinátorral közölt adatok helyességéért, azok valóság tartalmáért és teljességéért. A fenntartó e-képviselője és adatközlője a kapott adatok alapján végzi a KENYSZI adatszolgáltatást a Tevadmin elektronikus felületen.

A fenntartó a családi bölcsődékkel kapcsolatos iratokat a különböző törvényekben (Mt, Gyvt) által meghatározott időtartamig őrzi, a GDPR-nak megfelelő Adatvédelmi Szabályzatában foglaltak figyelembevételével.

Gyermeki jogok védelme, gyermekvédelmi jelzőrendszer

A családi bölcsődében dolgozók fokozott kötelessége a gyermeki jogok védelme. Ha a munkavállaló azt tapasztalja, hogy az ellátást igénybe vevő gyermek az őt nevelő családban sérelmet szenved (testi vagy lelki bántalmazás, elhanyagolás, nem megfelelő gondozás/nevelés, veszélyeztetés), akkor azt haladéktalanul jeleznie kell a fenntartó valamelyik képviselőjének és közösen intézkedniük kell, hogy értesítsék az esetről a gyermekjóléti szolgálatot és a gyámhivatalt.

Belső ellenőrzés

Az intézmény belső ellenőrzésének megszervezéséért, rendszerének a kialakításáért a fenntartó vezetősége a felelős.

A belső ellenőrzés feladatköre magában foglalja az intézményben folyó

- szakmai tevékenységgel összefüggő és
- gazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos ellenőrzési feladatokat.

Az ellenőrzések tapasztalatait a fenntartó vezetősége értékeli és azok alapján a szükséges intézkedéseket megteszi, illetve kezdeményezi.

Az ellenőrzések tapasztalatairól, eredményeiről az érintetteket az értekezleteken a fenntartó vezetősége tájékoztatja.

A kapcsolattartás rendje, formái

- a hálózaton belül: munkaértekezlet (havi 1 alkalommal), megbeszélések (aktualitástól függően)
- más intézményekkel: pl. intézménylátogatás (kölcönös), szakmai tapasztalatcsere, szakmai napokra, kiállításokra való meghívás, illetve részvétel, megbeszélés

A három családi bölcsőde munkatársai között rendszeres, folyamatos, napi szintű kapcsolat van, szervezünk közös programokat, vacsorákat, csapatépítő tréningeket. Szükség esetén helyettesítési feladatokat látnak el a másik telephelyen. Ezzel kicsit belelátanak a másik családi bölcsőde mindennapjaiba. A napi szintű kommunikációk során folyamatos tapasztalatcsere és esetmegbeszélés történik, ami segít a közös „jó gyakorlat” kialakításában.

A Szervezeti és Működési Szabályzatot írta:

Musákné Szarvas Kitti (név, aláírás)

Kelt: Hajdúszoboszló, 2021.09.21.

Jóváhagyta fenntartó képviselőjében:

Musák László (név, aláírás)

Kelt: Hajdúszoboszló, 2021.09.21.